

ÀGORA
CULTURAL

ÀGORA
Època III • Núm. 25-26 • octubre 2014

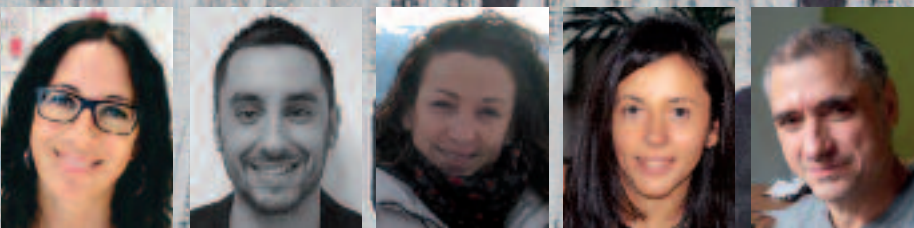
Homenatge a Joan Riera i Simó

LA TRONA

L'homenatge a Joan Riera i Simó, historiador, era obligat. La seva variada i rica obra, clara, expressiva i erudita és plenament vigent i el justifica àmpliament. La seva recuperació és el mínim retorn a la seva sòlida contribució al millor i més profund coneixement d'Andorra i el seu entorn. Agraïm a l'Enric Palmitjavila i Ribó i als altres col·laboradors haver-lo pogut realitzar.

En aquest doble número us podem presentar una mostra sobre alguns dels dissenyadors, i la seva feina, que es mouen per Andorra, l'Alt Urgell i la Cerdanya. No pretén més, però tampoc menys.

Tanquen l'edició els premis Martí Pol 2013, el Dia de la Poesia 2014 a Encamp i les seccions habituals.

SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES (SAC)
ASSOCIACIÓ ANDORRANA DEL CÒMIC, L'ANIMACIÓ I LA IL·LUSTRACIÓ (LARCA)
ASSOCIACIÓ DE METEOROLOGIA D'ANDORRA I CIÈNCIES DE L'ATMOSFERA (AMACA)
ASSOCIACIÓ DE MÚSICS D'ANDORRA (ASMA)
ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS DEL PRINCIPAT D'ANDORRA (AEPA)
ASSOCIACIÓ FALLAIRES D'ANDORRA LA VELLA (AFAV)
ASSOCIACIÓ GRUP DE CREACIÓ - LA XARRANCA (AGCLX)
ASSOCIACIÓ MUSICAL I D'AMICS DE MOZART (AMAM)
ASSOCIACIÓ PER LA DEFENSA DE LA NATURA (ADN)
ASSOCIACIÓ SOCIOCULTURAL AVERROES (ASA)
CENTRE DE LA CULTURA CATALANA (CCC)
CERCLE DE LES ARTS I DE LES LLETRES (CALL)
CINECLUB DE LES VALLS (CV)
ESBART SANTA ANNA (ESA)
FEDERACIÓ ANDORRANA DE FOTOGRAFIA (FAF)
FUNDACIÓ AMICS DELS ORGUES DE LES VALLS D'ANDORRA (FAOVA)
GRUP D'AMICS DE LES MATEMÀTIQUES D'ANDORRA (GAMMA)
INSTITUT DE MÚSICA DEL COMÚ D'ANDORRA LA VELLA (IMCAV)
MUSICÀLIA (M)
ORFEÓ ANDORRÀ (OA)
PROMODANSA (PD)
VELLES CASES ANDORRANES (VCA)

Amb el suport de :

Agraïments a:

A Enric Palmitjavila, família Riera i Grau, Pere-Miquel Fonolleda, Anna Riberaigua, Amàlia Prat, mossèn Ramon de Canillo, Sergi Mas, Ermengol Puig, Joan Mateu, Teresa Ventura, llibreria La Puça, Faust Campamà, Galeria Pilar Riberaigua, Carme Tinturà, David Sanz, Alfons Codina, Inés Sánchez i a tots els dissenyadors per la seva col·laboració.

Fotografies de:

Enric Palmitjavila, els dissenyadors del monogràfic, Servei Fotogràfic del Govern d'Andorra, Comú d'Encamp, Teresa Ventura, AMB i APS.

Portada sobre l'obra "Vibrato" de Zofia Rostad (1985).

Fotografies: Joan Riera i Simó i els dissenyadors del monogràfic.

Aquesta publicació resta oberta a tots els suggeriments i col·laboracions (mitjançant opinions, articles o d'altres formes) de tots els seus lectors. Actua com a consell de redacció de la revista ÀGORA, Àgora Cultural. Podeu enviar els vostres escrits degudament signats a la seu social de l'entitat, per correu: Centre cultural la Llacuna, carrer Mossèn Cinto Verdaguier, 4. AD500 - Andorra la Vella
sac@andorra.ad

© Àgora Cultural

© dels seus autors els escrits, dissenys, imatges i fotografies

Consell de redacció: Àgora Cultural

Secretariat 2013: Institut de Música del Comú d'Andorra la Vella

Coordinació: Societat Andorrana de Ciències

Compaginació i maquetació: Ara Disseny® (ADEMG)

Impressió: Impremta Envalira

DL: AND.714-2003

SUMARI 3

Homenatge a Joan Riera i Simó

Enric Palmitjavila i Ribó
Anna Riberaigua i Montagut
Pere-Miquel Fonolleda i Pérez
Amàlia Prat i Albareda
Mossèn Ramon de Canillo
Sergi Mas i Balaguer
Antoni Pol i Solé
Fragments de textos de Joan Riera i Simó

8 Monogràfic Disseny a Andorra, Alt Urgell i la Cerdanya

Mònica Armengol i Prats
Ramon Berga i Agullana
Martín Blanco i Monópoli
Carles Casanovas i Salas
David Casas i Güibas
Núria Cerdà i Malé
Raquel Coch i Cerdà
Núria Contreras i Contreras
Roger Cortés
Pep Forn
Marta Garcia i Martínez
Josep Maria Garrido i Prats
Emma i Susanna Herrador i Montoliu
Ricard Lobo i Sastre
Helena Malgrat i Buchaca
Anna Mangot i Schiefenbusch
Miquel Mercè i Rodríguez
Pere Moles i Sans
Gerard Moliné i Navarro
Pilar Monge i Gómez
Joan Nadal i Pubill
Laura Pal i Ordeig
Guillem Riba i Publier
Anna Solans i Pomares
Merixell Torra
Joan Xandri i Fàbrega

35 Art

Biennale Venezia 2013

38 Poesia

Premis Martí i Pol 2013
Dia de la Poesia a Encamp 2014

41 Enticultura

Concert del 258è aniversari del naixement de Mozart
VII Setmana cultural de l'Institut de Música

43 Retalls

Canvi de secretariat 2014
Presentació de la revista Àgora 22, 23, 24
Presentació de la litografia Àgora 2014
Diada de Sant Jordi
Concert de Sant Jordi de l'Institut de Música

45

Papirus

Publicacions de les entitats

46

Odissea cultural

Per **Enric Palmijavila** i **Ribó**

Qui era Joan Riera i Simó?

Segurament per a molts, poc conegut, per a d'altres un simple corrector d'impremta, i per als qui el coneixien més, un home senzill i humil, però al mateix temps un pou, més que una riera, d'erudició i de saber.

Intentaré en aquest petit resum biogràfic destacar els trets més importants que marcaren la seva vida, sense entrar en la valoració de la seva obra. Nascut a Barcelona el 21 de març del 1903, fill d'en Pere Riera i Ginjaume, de Banyoles, i l'Elena Simó i Majá, de Barcelona, era el quart de cinc germans. Als nou anys i mig queda orfe, als 3 anys de mare i als 9 i mig de pare. Com era costum en aquella època, es reuneix un consell familiar i decideix posar els orfes sota la tutela d'un parent pròxim; en aquest cas, fou nomenat tutor un germà del difunt pare que era capellà. La infància mancada d'escalfor parental fou dura i les relacions amb el tutor, com ell més tard dirà, no foren gens cordials, sinó més aviat aspres i extremament autoritàries. A l'edat de 12 anys, el tutor decideix portar-lo a Montserrat i el predestina així a la vida monàstica. Ingressat al seminari de l'Abadia, hi cursà humanitats, filosofia i teologia, i conreà amb profunditat les llengües, llatí, grec i hebreu, que li serviren per al futur en la seva tasca bíblica. De l'aprofitament dels seus estudis ens ho diu el mateix abat Aureli Maria Escarré, en un certificat estès per ell el 7 d'octubre de 1944, en què els qualifica de *sobresalientes*. Fou ordenat l'any 1926 i una vegada completada la carrera sacerdotal i monàstica, és enviat com a alumne pensionat a l'École Archeologique Française de Jerusalem, on s'especialitzarà en història, llengües i arqueologia oriental, i restà durant cinc anys a Palestina. Després d'una sòlida formació, va fer diversos viatges d'estudi i investigació a Egipte, Síria, Mesopotàmia, Grècia i l'Àsia menor que li serviren per perfeccionar els seus estudis bíblics, fins a convertir-se en un veritable exegeta. Complementàriament, va estudiar a l'Escola de Beuron, seu de la Stiftung Vetus Latina (Baden-Württemberg, Alemanya) i a la Stift Seitenstetten d'Àustria.

Cal remarcar que com a benedictí i sota el nom de Dom Jordi Riera i Simó, ens deixà nombrosos articles bíblics i altres escrits. La seva obra mestra és la traducció i comentari de l'evangeli de Sant Joan i els Fets dels apòstols, publicat en la famosa Bíblia de Montserrat en 29 volums; a més, va deixar inacabada i inèdita la traducció i comentari de l'Apocalipsi (fragment reproduït en la figura núm. 1). L'any 1936, amb els esdeveniments de la Guerra Civil espanyola, abandonà juntament amb altres col·legues el monestir; quedà Montserrat pràcticament despoblada.

La seva vida fa un tomb i canvia radicalment en deixar l'orde, que, com ell diu, mai no va acceptar lliurament, sinó fruit del temor del seu tutor i de les circumstàncies. Demana la nul·litat dels

seus vots a Roma i gràcies a la comprensió de l'abat Escarré i a l'amistat amb Dom Anselm Maria Albareda, llavors prefecte de la biblioteca vaticana, aconseguí la nul·litat. Així ho demanà, ho argumentà i així ho cito textualment en la llengua original del rescripte:

"Ideo, quamvis ab intimo corde mihi persuasum est, profesisonem et sacram meam ordinatio-nem, in radice graviter coactas et quasi necessa-rio factas, coram Deo prorsus irritas esse, tamen quia filius Sanctae Matris Ecclesiae et sum et manere desidero, sic humiliter postulo ut quae potestatem habet ligandi atque sol-vendi, a vinculis meis, in quantum rationabile sit, me absolvet."

Una volta secularitzat formarà una llar amb la seva esposa, Modesta Grau, i la seva filla, Elena. No cal dir les dificultats que passà durant la Guerra Civil i la postguerra per trobar un treball professional digne, en una època tan dura com s'estava travessant. Sortosament i gràcies a la seva preparació en llengües, tant clàssiques com modernes, se li obren les portes per fer treballs de traductor de l'italià, com Ricciotti, Penna; de l'alemany com Tietze, de l'anglès (*The spirit of Catalonia*, del Dr. Trueta), etc. Tot i això, treballà en diverses editorials com Alpha S. A., Comtalia, Barna, S. A., Herder, Gustavo Gili, S. A. i va col·laborar amb la Fundació Bernat Metge. Va ser professor a la Llotja, llavors Escuela de Artes y Oficios de Barcelona, i va estar també al seu càrrec la preparació i revisió de la revista *Ensayo*.

La seva profunditat, tenacitat, constància i perseverança el feren mereixedor d'elogis i reconeixements; a títol d'exemple, només cal veure el contracte signat amb l'editorial Herder, que, resumint, diu: com que els seus coneixements sobrepassaven el càrrec de corrector d'estil pel qual havia estat contractat, li sobrepagaren voluntàriament un increment del sou d'un 20%. De la seva vida professional a Andorra no en sabem gaire, però sí que sabem que el 1962 ja residia a Escaldes-Engordany, treballà a l'editorial Casal i Vall, avui malauradament desapareguda, i a l'Editorial Andorra. Però no és pas la seva feina la que ens ocupa, sinó la seva obra deixada, que avui dia forma part de la nostra història i patrimoni cultural.

No pretenc pas ser exhaustiu en l'enumeració de les seves publicacions, segurament cometria la imprudència d'oblidar-me'n alguna, però sí que enumeraré les que em semblen més importants: *Obra completa de Pere Pujol i Tubau* (Editorial Andorra, 1984). Obra molt seriosa i ben feta, amb l'habitual paciència i laboriositat que el caracteritza, recopila l'obra de mossèn Pere Pujol i Tubau dispersa en nombroses revistes i altres publicacions, avui algunes introbables, per no dir totalment desaparegudes.

El Pariatge d'Andorra de 1278 (Editorial Andorra, 1978). En Frederic Udina i Martorell, director de l'Arxiu de la corona d'Aragó, en diu: "Llibre interessantíssim, amb una introducció molt atinada i molt acurada i que pot constituir una aportació molt valuosa a la història del dret i a la història en general també de Catalunya, encara que sigui d'Andorra."

Santa Maria de Meritxell, Centre agrícola i ramader (Editorial Andorra, 1998). Sens

Fragment de la traducció i comentari de l'Apocalipsi de Joan Riera i Simó

dubte, l'anàlisi i estudi del llibre de comptes dels sagristans de Nostra Senyora de Meritxell és una aportació de gran valor per a la nostra història i ens dona una visió de la vida i costums clara de la nostra vida quotidiana durant un període molt llarg.

Dels vells formatges andorrrans (Editorial Andorra, 1981). Mostra clara de la gastronomia andorrrana.

Catàleg anotat i registrat per N'Amadeo Cirici i en Joan Riera, sota càrrec de l'Honorable Comú d'Andorra 1974. Per primera vegada

es cataloga d'una forma exhaustiva l'arxiu del comú d'Andorra la Vella i es tradueix la sentència arbitral dels homes d'Andorra i Sant Julià, signada per Roger Bernat III de Foix l'any 1289, si bé abans l'arxiu havia estat parcialment inventariat per mossèn Joaquim de Plandolit.

Laus petandi, Edicions Llibres de la Xibeca, València 1951. Aquest llibre de poesia escatològica, finíssimament tractat, està signat sota el pseudònim d'*Ortuinus Gratius*, citat en una obra de Rabelais, *Gargantua i Pantagruel*.

Considerat com a anònim, pocs són els que saben que es tracta d'una obra de Riera i Simó.

I així podríem anomenar altres publicacions en diaris, nades, etc., però no vull estendre'm més en la seva obra, com abans he dit.

Espero en aquest modest resum plasmar la personalitat d'en Joan Riera i Simó i donar-li la rellevància que segur té ben merecida.

Creieu que no hauria tingut ben merecida la ciutadania d'honor?

Joan Riera i el primer pariatge. Mals de cap i incògnites

Reunió a una editorial de Barcelona

Per Pere-Miquel Fonolleda i Pérez

Amb motiu del setè centenari de la signatura del pariatge de 1278, Joan Riera, historiador, lingüista i expert en paleografia, es proposà fer-ne una nova transcripció i traducció al català actual que seria publicada per Editorial Andorra. D'aquesta manera facilitaria l'accés al document fundacional andorrà, ja que aleshores no n'hi havia cap edició disponible. Les anteriors publicacions estaven totes exhaurides.

Per treballar amb el pergami original va demanar al secretariat del Consell General que li permetessin consultar-lo, però en lloc d'obrir-li l'arxiu li van assegurar que no hi era, que al mític armari o arxiu de les Sis Claus hi havia molts documents en paper i en pergami cabdals per a la història d'Andorra, però no l'original del primer pariatge.

Aquesta resposta li va plantejar dos problemes: primer, fer-se el càrrec que hauria de treballar amb una còpia i per tant escollir la més fidel i adequada, i després, resoldre l'enigma de la desaparició. Perquè era lògic suposar que havia desaparegut, atès que l'any 1920 Ferran Valls i Taberner havia publicat un recull de documentació medieval andorrana titulat *Privilegis i ordinacions de les Valls Pirinenques. Vol 3 Valls d'Andorra*, que donava fe de la seva presència a l'arxiu.

Riera sabia que Mn. Pere Pujol, arxiver de la Seu d'Urgell, havia ajudat Valls a fer les transcripcions. Calia sospitar que Valls o Pujol l'havien sostret? O potser algun dels escassos visitants posteriors? No, Riera no s'ho podia imaginar. Va decidir que el més probable era que Valls ja no l'hagués trobat i que si l'esmentava era simplement perquè autors anteriors ho havien fet.

El trencaclosques

A partir d'ací el seu treball es converteix en un veritable trencaclosques. En primer lloc, Valls i Pujol haurien treballat amb una còpia?, i en tot cas, amb quina? D'altra banda hi havia l'error del llibre de Valls Taberner: en efecte, al capítol VIII del pariatge falta un paràgraf de 54 paraules. I no només això, sinó que al final del llibre l'inclou com a addició. Per què no el va posar al seu lloc?

En el seu recorregut per totes les còpies conegudes, Riera va passar evidentment per

la del Cartulari d'Urgell, considerada de les més fiables en ser feta immediatament després de la signatura del pariatge. I què va descobrir? Doncs que hi faltava el mateix paràgraf. Deducció lògica: Valls i Pujol havien utilitzat aquesta còpia i no el suposat original de l'arxiu de les Sis Claus. I si no l'havien fet servir és perquè no existia. La primera part del trencaclosques quedava resolta.

Joan Riera va decidir transcriure la còpia de Foix en ser poc coneguda i molt fidel. Va enllestir el llibre abocant-hi tota la seva passió i va aconseguir una obra magnífica que va merèixer els elogis de la crítica. Era l'any 1978 i el setè centenari del pariatge se celebrava amb tots els honors, als quals ell contribuïa amb el seu llibre.

S'obre l'arxiu

Però la història no s'acaba ací. Pocs anys després, sent ministre de Cultura Antoni Ubach, en el primer govern Òscar Ribas, el Consell General acordava que els Arxius Històrics Nacionals fessin una còpia en microfilm de tot el contingut de l'arxiu de les Sis Claus, per seguretat i posterior catalogació. També es va aprofitar aquesta ocasió per posar-hi un pany de més, convertit així en l'arxiu de les Set Claus, d'acord amb la recent creació de la parròquia d'Escaldes-Engordany. L'arxiu s'obria només en comptades ocasions. Calia que el conseller major de cada parròquia portés la seva clau, i un cop oberts els sis panys, havien de romandre presents els sis consellers fins que es tornés a tancar. Per fer aquest treball, que entre la numeració, microfilmació i estirament dels pergamins va durar mesos, es va instal·lar l'equip de microfilmació a la sala noble o sala dels Passos Perduts, contigua a la sala de sessions de Consell on hi havia l'armari, i va caldre muntar un dispositiu especial de permanència rotatòria de consellers generals en representació dels seus companys de les altres parròquies per garantir que cap document no sortia de la Casa de la Vall i que no hi havia cap filtració no autoritzada del seu contingut.

I... oh, meravella! El pariatge hi era. Un magnífic pergami de 85x70 cm en perfecte estat de conservació.

En aquells moments jo era l'encarregat dels Arxius Nacionals i coneixia Joan Riera i la seva frustració amb l'original del pariatge. Saltant-me el protocol vaig telefonar-li de seguida (tenia prohibit fer qualsevol comunicació sense autorització). Recordo que en donar-li la notícia només em va contestar, "ja vinc, ja vinc". Tot i ser d'avançada edat, baixet i gras i patir del cor, al cap de pocs minuts va arribar esbufegant per haver pujat les escales massa de pressa. Sense temps de recuperar l'alè es va precipitar damunt del pergami per comprovar si el paràgraf fatídic hi era, i sí, hi era. Per tant, es confirmava la seva teoria que Valls i Pujol no havien utilitzat aquest original.

Per acabar

1. El pergami no s'havia mogut de l'arxiu. Pot ser que els serveis del Consell General no el reconeguessin perquè el darrer cop que s'havia obert no hi havia cap especialista que el pogués identificar entre un conjunt d'uns 60 pergamins sense classificar.

2.- Valls el va trobar i va donar fe de la seva presència a l'arxiu amb ple coneixement de causa.

3.- Semblaria que Pujol va fer la transcripció de la còpia del cartulari d'Urgell en lloc de l'original d'Andorra convençut de la qualitat d'aquesta còpia, en ser coetània.

4.- Valls va afegir el paràgraf que hi faltava al final del llibre perquè quan ja estava en premsa va aparèixer publicada la versió de Fèlix Pasquier a les *Mémoires de l'Académie de Toulouse* de 1919, la qual el va fer adonar del seu error.

Però..., per què Pujol havia transcrit el text d'una còpia quan ho podia fer a partir de l'original? Això no és propi d'un erudit paleògraf com ell. Seria per falta d'accés a l'arxiu de les Sis Claus? No pot ser aquesta la causa, com ho demostren els altres 24 documents que publica transcrits directament d'aquest arxiu. Queda, doncs, aquest misteri per resoldre.

Es va equivocar Joan Riera? Sí en assegurar que el pergami no hi era i que Valls no l'havia vist, però el fet de constatar que Valls i Pujol havien treballat amb la còpia del cartulari d'Urgell representa una petita aportació al coneixement de la historiografia medieval andorrana.

Joan Riera i els llibres

Per Anna Riberaygua i Montagut

En recordar avui la figura de Joan Riera i Simó ens apareix com a home de lletres i historiador. Havia estat monjo de Montserrat però va penjar els hàbits i es va casar. Era un apassionat de la història de Catalunya i dels documents medievals en particular, i reconegut expert en paleografia. Va publicar, entre d'altres, els següents llibres i articles.

Laus petandi

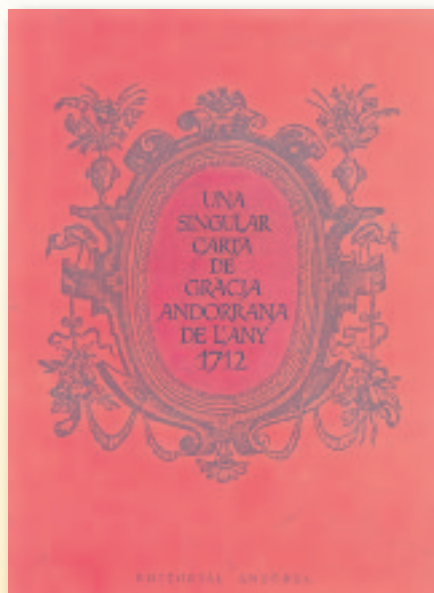
El primer llibre que va publicar va ser *Laus petandi* (*L'elogi del pet*): un pecat de joventut escrit sota el pseudònim *Ortuinus Gratus* i editat per Llibres de la Xibeca, de València l'any 1951. El 1970 va ser reeditat per Pòrtic dins la col·lecció Llibre de butxaca. Tingué bona sortida i l'editorial volia reeditar-lo però ell s'hi va negar considerant que no era propi d'un exmonjo de Montserrat. Sempre més es va avergonyir d'aquest pecat de joventut, i a nosaltres, havent-lo conegut amb el seu tarannà seriós i assenyat, ens costava de creure que en fos l'autor.

Traduccions i correccions

Va treballar per a l'editorial Casal i Vall i d'altres editorials catalanes com a corrector i traductor de llibres d'art i de religió. Als anys 60, Casal i Vall estava especialitzada en assaig religiós d'autors europeus traduïts al castellà i també al català en menor quantitat. Joan Riera hi va col·laborar almenys en sis títols. També va corregir *Jurisprudència civil andorrana*, de Carles Obiols i Taberner, dins la col·lecció Monumenta Andorrana.

Inventari dels pergamins del comú d'Andorra L'any 1977 publicà al número 2 de *Quaderns d'Estudis Andorrans* l'inventari dels pergamins de l'antic comú d'Andorra.

L'any 1975 el comú d'Andorra, sota el consolat de Benet Pantebre, va encomanar a Joan Riera i a Amadeu Cirici, membre del quart d'Andorra la Vella, l'ordenació i catalogació del seu arxiu històric. Els dos quarts de la parròquia d'Andorra s'administraven de

manera autònoma i disposaven cada un de la seva pròpia casa del quart. El comú de la parròquia només es reunia en comptades ocasions i ho feia a Casa de la Vall, on disposava d'un armari encastat a la paret de l'antic despatx del síndic. A dins, s'hi conservava l'arxiu de la parròquia, assegurat sota dos panys, un per a Andorra la Vella i l'altre per a Escaldes. Hi havia pergamins, papers, llibres i llibretes des de l'any 1280 i no es tenia cap notícia d'haver estat mai ordenat ni inventariat.

Riera i Cirici van fer una primera classificació, ordenació i numeració dels documents. De papers, n'hi havia 5.400 d'entre els segles XVI i XX i els van distribuir en 24 carpetes; de pergamins, en van trobar 53 d'entre els anys 1280 i 1670, i també 55 llibres, llibretes i talonaris d'entre 1554 i 1977. Van iniciar l'inventari dels papers però l'hagueren d'interrompre a la cinquena carpeta perquè necessitats més urgents del comú van donar prioritat als 53 pergamins, l'inventari dels quals va ser objecte de l'esmentat article dels *Quaderns d'Estudis Andorrans*. La classificació i numeració de Riera i Cirici va quedar obsoleta quan l'any 1997 l'Arxiu Històric Nacional va establir un quadre de classificació per a tots els arxius comunals. No obstant això, es va publicar l'equivalència de les dues numeracions amb el catàleg definitiu, que va veure la llum l'any 2009.

Editorial Andorra

L'any 1978 comença la seva col·laboració a Editorial Andorra, amb la qual va arribar a publicar fins a nou llibres. Aquell any Bartumeu Rebés iniciava una segona etapa dedicada a la història i coneixements d'Andorra, i Joan Riera va ser el seu primer autor. Li va encomanar de cercar en arxius i biblioteques temes d'Andorra i si podia ser de casa Guillelmó, a resultes del qual va publicar petites monografies històriques andorranes amb edicions de luxe i alguns llibres importants. Val a dir que la documentació disponible a Andorra era aleshores escassa, no per inexistent sinó per desconeguda o inaccessible.

Va publicar nou títols entre 1978 i 1988. El primer va ser *El pariatge d'Andorra*, transcripció i traducció del primer pariatge en ocasió del 700 aniversari. D'aquest llibre es donen més detalls en l'article *Joan Riera i el primer pariatge*.

A partir d'ací va publicar un llibre per any, amb els següents títols: *La casa Guillemó* (1979); *Una singular carta de gràcia andorrana de l'any 1712* (1980). Anàlisi d'aquest document en què es fa palesa una certa implicació andorrana a la Guerra de Successió espanyola. *Dels vells formatges andorrans* (1981). *El retaule de Sant Julià de Lòria* (1982). *Presència mil·lenària* (1983). Història del cognom Guillemó. *Pere Pujol i Tubau. Arxiver de la catedral d'Urgell. Obra completa* (1984). Recopilació dels articles i comunicacions sobre aspectes de la història del bisbat d'Urgell imprescindible per al coneixement del passat d'aquestes terres. *La travessia d'Andorra pel rei Jaume III de Mallorca* (1986), i *Santa Maria de Meritxell. Centre agrícola i ramader. El llibre de comptes dels sagristans 1500-1653* (1988), amb pròleg d'Anscari M. Mundó datat el 6-05-1988 a Barcelona.

Va morir el 9 de febrer de 1988, de manera que el darrer llibre va sortir com a publicació pòstuma.

Esmorzars amb el senyor Joan Riera

Per Mossèn Ramon de Canillo

Em venia de pas. Després de la missa a ca les Monges del col·legi de la Sagrada Família d'Escaldes Engordany, un cop per setmana, m'ho feia venir bé per pujar al pis del carrer de les Escoles del meu amic, el senyor Riera. Tota la família s'havia acostumat al meu "bon dia, senyor Riera". L'excusa era la correcció del català de la meua agenda que el setmanari *Informacions* em publicava. Ara ho puc confessar. Allò que cercava era l'escalf del *cor savi* del meu amic Joan Riera i Simó. La seva esposa m'obria la porta amb un somriure interessat. La seva filla Maria Elena participava a les reunions del Grup del Dijous. La xafarderia de la mare de filla única em bombardejava amb preguntes sobre el comportament de la seva "nena". Setmanalment li recitava la mateixa cançó: "Teniu un tresor de noia sensible, oberta, culta, sempre amb un mig somriure i, sobretot, una gran amiga." El pare, des de l'altre costat de la taula, tres parts de la qual ocupada per llibres, m'ho aprovava. De fet, els deia la veritat: "La Maria Elena, una gran amiga, sàvia i una hipersensibilitat." La mare em servia un bol de cafè amb llet i unes maries. El senyor Riera em demanava pels esdeveniments de l'església i d'Andorra. Es justificava: "Tu que vas al cafè t'assabentes de tot." Feia èmfasi a preguntar-me pels meus projectes per als infants i els joves. M'encoratjava. Més d'una vegada li vaig portar una *patrulla* – només de sis – per fer taula rodona sobre la Bíblia. La conversa la desviava fàcilment per parlar del seu Montserrat, de música clàssica, de poesia i sobretot de la llengua catalana parlada als pobles d'origen dels joves. Els joves sortien al·lucinat de tanta saviesa servida amb paraules entenedores. També els feia comprendre fragments de la Bíblia, ell que havia estat traductor d'alguns llibres de l'hebreu al català al servei de la Bíblia de Montserrat publicada a la impremta de Casal i Vall. Tímidament, li havia de tallar la seva inquietud de saber: "Senyor Riera, hem de revisar la meua Agenda." Obria el meu escrit mecanografiat. El senyor Riera obria el diccionari català de Pompeu i Fabra. Em deixava anar la primera lliçó en veure la meua estranyesa, un lingüista com ell, esclau del diccionari. Així ja ho podria corregir jo a casa. Em mirava tendrament: "Mossèn, si vols aprendre a escriure en català i a comprendre la llengua catalana fes-te amic del diccionari. Posa-te'l al teu costat. Obre'l sense mandra. Amb els anys he comprès la molta raó que tenia aquest savi..., i me n'ha donat molts bons fruits." La segona lliçó era: "La decepció forma part d'un mateix. Cal aprendre a viure

una mica fastiguejat sense donar la culpa a ningú." Endolcia els meus intents de denúncia i repositivava les meves queixes. Li demano perdó per no haver seguit al peu de la lletra més d'una vegada l'assenyat monacal consell. L'agror és enemiga de la comunicació. Un dels temes sovintejats era sobre l'arxiu de l'església parroquial de Canillo. Del que em preguntava, n'era un profà. "Senyor Riera, demà l'esmorzar li pago jo a Canillo." Es va sorprendre. "Serà una bona ocasió perquè remeni per l'arxiu de la rectoria." "Dissabte al matí, si em véns a buscar, esmorzarem a Canillo." Aquell dissabte fou feliç com un infant amb la joguina més capritxosa a les mans. Espolsava papers,

posava ordre als llibres... Em recompensà aquell matí de felicitat amb un dels llibres més literaris i divertits que he llegit a la meua vida: *Laus petandi*, de Joan Riera i Simó.

Gràcies a la visita del senyor Riera a l'arxiu de l'església de Canillo, Meritxell té el llibre més interessant de la seva història: *Joan Riera i Simó. Santa Maria de Meritxell. Centre Agrícola i Ramader. El llibre de comptes dels sagristans 1500 - 1653*. Editorial Andorra. Il·lustrat amb fotos de Bartomeu Rebés. Malauradament, la mort privà en Joan Riera i Simó veure editat el seu llibre. Fou el seu amic Anscari M. Mundo, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, director de la Biblioteca de Catalunya, que amb el senyor Bartomeu Rebés donaren cos a tota la feina feta sobre un tema d'història tan important per a Andorra. Amb el llibre de Santa Maria de Meritxell, el país recupera una bona etapa de la seva història, concretament dels anys 1500 al 1654: els sagristans de Meritxell, que eren laics, eren nomenats pel comú de la parròquia de Canillo. El llibre fa un recull d'uns records de tot el que feia referència a l'organització material del santuari. Per això el gran interès que tenen aquests records pel que fa a la llengua catalana i a la seva ortografia fonètica. I allò més important del contingut del llibre és l'estudi que el senyor Riera fa sobre el moviment social i econòmic als segles XVI i XVII a partir de les donacions a la Mare de Déu de Meritxell.

De tota aquesta riquesa cultural a la qual dec el camí que he anat seguint, la part més emotiva són les amistats comunes que compartíem: Cebrià Baraut, Bartomeu Rebés, tota la colla del Grup del Dijous amb els quals llegíem el *Laus Petandi*, l'Amàlia Prat i el Jaume. Els dono les gràcies pel regal de l'*Obra Completa de Pere Pujol i Tubau 1887-1962* a cura de Joan Riera i Simó. Transcriu la dedicatòria: "A la gentil parella Jaume i Amàlia, amb el record perdurable d'una antiga i joiosa amistat. Joan Riera i Simó, 25 de juny de 1985." Amistats que em fan sentir i sento vivent en Riera, d'una manera especial quan sento alguna obra clàssica a l'orgue de Sant Pere Màrtir d'Escaldes-Engordany, amb el qual ell solemnitzava les misses majors.

Professor Joan Riera i Simó

Per Amàlia Prat i Albareda

Al senyor Riera li dec la meua passió tardana per la llengua catalana. Quan vaig tenir la sort de coincidir amb ell a la redacció de *Posobra*, on revisava els textos que jo passava a màquina, escrits de la Maria Aurèlia Capmany, de la Carmen Alcalde, del Lluís Pasqual, del Ton Codina, del Jaume Fuster i la Maria Antònia Oliver i d'altres components del floret de la cultura catalana, jo només adorava la llengua francesa. La catalana, la materna, la feia anar per casa..., sense preocupar-me gaire de la utilització correcta dels pronoms febles o dels modismes locals poc o molt encertats.

M'anava passant els textos corregits amb lletra menuda i clara, i quina no era la meua sorpresa quan en un text canviava sense vacil·lar una paraula repetida, com en el cas de *gatzara*, que substituïa per *tabala*, *bramadissa* o *guirigall*, segons acordés millor amb el context. Tenia un arxiu de sinònims i antònims al cap! Sovint, coincidien aquestes paraules amb les que la meua mare emprava habitualment a casa, en un llenguatge ric i culte d'una dona

autodidacta enamorada de Verdaguer i de Sagarra. L'escola francesa en què ens van educar als anys cinquanta no incloïa l'ensenyament de la llengua catalana i recordo que al barri d'Escaldes on ens vam criar les amigues em deien que la meua mare parlava *raro*: de la *basura* en deia "brossa", i dels infants trapelles que érem en deia "esmolets" o "pillastres".

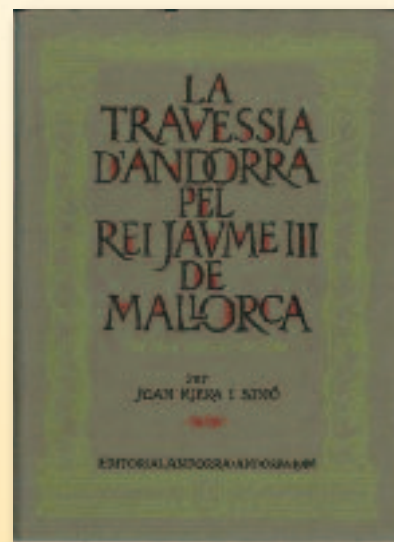
I així va començar el meu interès per la nostra llengua. El senyor Riera, com l'anomenàvem a la redacció, em feia de franc lliçons diàries d'alt nivell, amb tanta energia i dedicació que em va empènyer a seguir filologia i traducció a les universitats veïnes, on vaig ser una alumna força avantatjada per l'ensenyament amb què ell em va il·lustrar. Des de Barcelona, em va invitar a anar-lo a veure quan s'estava temporades a la capital per seguir tractaments d'una asma bronquial que crec que és el que se'l va endur, ai las! Amb la passió per la traducció que ell em va inocular, així m'he anat guanyant la vida, sense grans beneficis materials però amb la satisfacció continuada d'anar

transmetent amb la màxima fidelitat idees i conceptes d'una llengua a l'altra.

És de les persones que sempre duc al cor i, com a humil homenatge personal dins d'aquest merescut homenatge que se li ret, no trobo millor ofrena que aquesta seva traducció de *Le buffet*, d'Arthur Rimbaud que em va regalar, enllestida en una sola tarda, i que va decantar la balança de les meves ànsies de diletant literària cap a l'estudi de la maltractada llengua materna i els seus excelso defensors. Gràcies, senyor Riera!

Joan Riera amb la seva esposa, Modesta Grau, i la seva filla, Maria Elena

C'est un large buffet sculpté; le chêne sombre, très vieux, a pris cet air si bon des vieilles gens; Le buffet est ouvert, et verse dans son ombre comme un flot de vin vieux, des parfums engageants.

Tout plein, c'est un fouillis de vieilles vieilleries, de linges odorants et jaunes, de chiffons de femmes ou d'enfants, de dentelles flétries, de fichus de grand'mère où sont peints des griffons.

C'est là qu'on trouverait les médaillons, les mèches de cheveux blancs ou blonds, les portraits, les fleurs sèches dont le parfum se mêle à des parfums de fruits.

Ô buffet du vieux temps, tu sais bien des histoires, et tu voudrais conter tes contes, et tu bruis quand s'ouvrent lentement des grandes portes noires.

És un ample bufet musicat; el fosc roure, tan vell, ha pres dels vells el posat bondadós. El bufet és obert, i escampa entorn a lloure, com un baf de vi vell, perfums enardidors.

Tot ple, és un garbuix de velles antigalles, de llenços aromàtics i grocs, d'escapolons i puntes rebregades de dones i quixalles, de mocadors de l'àvia tot pintats de dragons.

Aquí podeu trobar els medallons, els flocs de cabells blancs o rossos, retrats amb seques flors que llurs flaires barregen amb els olors de fruites.

Oh, bufet dels vells temps que saps de tantes cuites i voldries contar tos contes, tot cruixint mentre tes portes negres lentament vas obrint.

Joan Riera i Simó

Per **Sergi Mas i Balaguer**

M'hi jugaria una ela geminada i mitja dotzena de dièresis que vaig conèixer en Riera a casa dels germans Casal i Vall. És més segur que les primeres paraules que em dirigí foren per esmenar el meu rústec català de xava de Sants; i encara més, llegint o intentant llegir el meu català escrit li va agafar una d'aquelles crisis nervioses que solia patir quan topava amb algun disbarat sintàctic de pronòstic. Per part meva, instintivament vaig reconèixer en ell una de les persones més instruïdes amb qui podia topar mai. Per aquell temps, jo anava –tot just començava la dècada dels seixanta, del segle passat, eh!– tot sovint a l'editorial-indústria gràfica Casal i Vall, que llavors acabava d'estrenar a Andorra la Vella uns formosos locals imaginats expressament per un intel·ligent arquitecte deixeble de Le Corbusier; quan ho veig en el record, l'ànima se m'omple de *chagrin* i deploro el maleït enderroc que suara l'ha fet fonedís. Deia, doncs, que adés, fa cinquanta anys, un servidor acudia per encàrrec a portar originals a reproduir per aquell bé de Déu de màquines, que feien anar uns molt bons i polits professionals de les arts gràfiques.

Va ser com a conseqüència d'allò que en diuen causa-efecte que vaig tenir la sort de fer la coneixença a través d'en Riera dels savis monjos montserratins que tenien cura de la famosa edició de la Bíblia de Montserrat, que, altra vegada gràcies a Déu, com aquell qui diu, un servidor tingué el refinat honor de veure néixer l'Antic i el Nou Testament en llemosí.

Els bons pares Ambrós Justí, Cebrià... i d'altres de qui lamento no recordar el nom. Pot ser que entre aquests benedictins també hi encabeixi l'amic Joan Riera, ja que, encara que ben casat amb la Modesta i pare de l'angelical Magalí, també era en certa manera un benedictí, o més ben dit, exbenedictí. Bé, estic temptat d'explicar com es conegueren, el llavors, en temps nebulosament indefinit, Dom Jordi i la jove Modesta, però prefereixo deixar-ho suspès en una bellament difusa llegenda (el nom que adquirí en professar les ordenacions va ser el de Jordi de la Mare de Déu). Durant anys i panys va ser un misteri l'autoria de la famosa obra llatina, el tractat d'estil ciceronià *Laus Petandi*, un deliciós elogi del pet, el més poètic i menys escatològic dels sorollosos gasos hilarants; finalment, no sé quan se'n conegué l'autèntic autor, que no era cap altre que el benaurat Dom Jordi.

En Joan Riera treballava a l'Editorial Casal i Vall en qualitat d'expert llatí, corrector i traductor de llengües llatines, francès, italià, portuguès i evidentment del castellà.

Tot un artista, era practicant d'art mossàrab, creava unes miniatures de mosaics amb peces minúscules de pasta veneciana de vidre. Recordo un meravellós medalló, que representava una icona de la Mare de Déu, amb

què obsequià la pubilla de cal Guillemó, la Montserrat Rebés. El nostre amic també traduïa per a l'Editorial Andorra i també era habitual en els concerts que tenien lloc a cal Guillemó, a càrrec del que podríem dir Orquestra Privada de Cambra Bartomeu Rebés. En Riera al piano, el pare Ambrós a la

flauta travessera, al violí el patrici Bartomeu Rebés, a la trompeta i al clarinet el mestre Roure i, a vegades, algun dels germans Claret.

No sé com, però aviat ens trobarem la petita colla de tertulians dominicals augmentada amb la inapreciable incorporació del formidablement modest Joan Riera. Seria per contagi de la Modesta, la seva muller, intel·lectual, l'implacable sant Jordi, botxí dels destrossadors de la parla verdagueriana. És broma: en Riera era el més afable dels homes. Sovint ens convidava a casa seva. Vivia en una casa de la pujada del Park Hotel.

Passà el temps, la filla anà a estudiar a Barcelona, si no m'equivoco la mare també s'hi traslladà i jo diria que ell també passava temporades a la vora d'elles. Recordo que els últims anys en què ens tractàrem, quan arribava l'hivern, aquells hiverns blancs i gèlids d'Andorra, llogava una habitació en un modest hotel de qualsevol contrada temperada: Mallorca, el litoral tarragoní, les illes Canàries o potser no era en cap lloc d'aquests, potser hivernava sota l'escalfor del mantell de la somrient Moreneta.

Oblit imperdonable, em descuidava d'esmentar un dels treballs més agradables que m'ha tocat fer en ma vida, il·lustrar un petit i colossal llibre escrit per en Joan Riera i que confeigí el més prestigiós tipògraf de Catalunya, en Giral Miracle. Es tracta d'una de les nades que editava el ja esmentat Bartomeu Rebés, mecenes generós de les belles arts, una joia de llibre que tracta, oh meravella, dels formatges de la confraria de Meritxell.

Un tast de Joan Riera i Simó

Per **Antoni Pol i Solé**

Home senzill i expansiu, no va ser complex o hipersensible.

Incomprès, no en encaixar en els motllos convencionals, va viure a la seva manera, i ho va manifestar en qualsevol de les circumstàncies simples o quotidianes.

Amb aire de somiador, la seva faceta pràctica s'imposava per mostrar el seu talent organitzatiu.

Amb confiança en si mateix, preferia estar sol que no acompanyat dels qui no l'entienien.

Home de poques paraules, va trobar la manera d'expressar els seus anhels i pensaments en els seus escrits.

Valent, expressiu i sincer, va cercar el seu propi camí.

Va ser orgullós i ambiciós en la feina de cada dia. Amant de la solitud, passava llargues temporades sol, sense oblidar ni desatendre el seu amor per la família, esposa i filla. És, doncs, en els seus textos on trobarem l'home i l'estudiós, la seva pulcritud, classicisme i erudició, la seva senzillesa i intuïció, la seva claredat i qualitat.

Els fragments, de textos diversos, que es reproduïen volen aproximar la seva obra als qui no la coneixen i atreure'ls a llegir-la completa. Alhora vol fer present Joan Riera i Simó, avui i aquí, amb la seva veu escrita.

HOMENATGE A JOAN RIERA I SIMÓ

Fragments de textos de Joan Riera i Simó

(Del **PARIATGE D'ANDORRA, 1978**
Editorial Andorra)

El propassat 8 de setembre d'enguany, 1978, s'esqueia el 7è centenari de la signatura de l'anomenat "Pariatge d'Andorra", establert per sentència arbitral entre Pere d'Urtx, bisbe d'Urgell, i Roger Bernat III, comte de Foix, sota l'alta tutela i fiança del rei en Pere.

La gloriosa efemèride ha despertat lògicament l'entusiasme calorós de tots els andorrans, legítimament orgullosos de la pervivència, set vegades secular, d'aquesta venerable escriptura, justament celebrada com l'instrument bàsic de llur estatut jurídic, en el qual són fixades les estructures polítiques del país, definidores de la peculiar cosenyeria andorrana.

El pariatge d'Andorra pertany, com tots els pariatges similars dels temps feudals, a l'esquema general d'evolució de les senyories eclesiàstiques amb poder temporal. Eren tractats que regulaven la repartició territorial de poders entre senyors eclesiàstics –esglésies episcopals (Pamiers), abadies (Lézat), ciutats (Narbona: consenyeria arquebisbesvescomte), poblats (Saint-Ybars), territoris (Andorra) – i senyors laics, àdhuc monarques (pariatge de l'abat Saisset, de Pamiers, amb Lluís IX, del 1269, renovat sota Felip l'Ardit el 1280). Si he citat preferentment localitats del Llenguadoc és perquè aquestes convencions foren particularment florents tot al llarg del segle XIII en terres occitanes, avui anomenades le Midi de la France. Només pel que fa a Foix, donada l'extensió dels seus dominis a l'un i a l'altre vessant dels Pirineus, el sol comte Roger Bernat III negocià més de mitja dotzena de pariatges, a Foix, a Pamiers, a Lézat, a Maseres, a Saint-Ybars, a la Vall Ferrera, a Andorra ...

Sovint aquests tractats eren fruit d'una imperiosa necessitat de transacció entre les parts rivals, que acabaven sotmetent-se a les decisions d'uns àrbitres. Era aquest el recurs sovint obligat per posar fi a llargs historials de plets virulents, de ferotges represàlies, de violències sagnants, seqüeles obligades de vells odis i rancors entre senyors rivals, aferrissats en la defensa i manteniment de llurs poders i dels drets lucratis que se'n derivaven, a costa del poble sotmès.

Fou en un context històric semblant, comprès principalment entre els anys 1277-1280, que vingué a la llum el nostre Pariatge: primavera de 1277, formació de part del comte de Foix d'un poderós exèrcit per esclafar el bisbe d'Urgell; recurs d'aquest a Pere II, el seu senyor, que ho era també del comte de Foix per les seves nombroses possessions a Catalunya i sobretot com a titular del vescomtat de Castellbò; 1278, negociacions treballoses de pau entre el rei i el comte; signatura del nostre Pariatge amb la Mitra; primavera de 1280, trencament de les negociacions, revolta de la noblesa catalana capitanejada pel comte de Foix, captura dels prohoms revoltats i duríssim captiveri, llarg de més de tres anys, de Roger Bernat.

I al costat d'aquesta conseqüència en el context històric, cal així mateix subratllar l'afinitat del Pariatge andorrà amb els altres tractats de gènere en la seva forma redaccional, de tipus de sentència arbitral, i, en línies generals, del seu contingut: fixació i repartició de drets pecuniaris – quèstia, multes i drets de justícia – i en allò que atany singularment a Andorra, conservació dels drets i emoluments que un i altre senyor "acostumaven a recaptar dels

homes d'Andorra ... en temps passats" (ii), ratificació de l'exempció atorgada pel comte als homes d'Andorra dels drets d'intèstia, eixorquia i cogúcia (id), dret facultatiu dels dos senyors d'exigir dels seus súbdits la lleva militar (host i cavalcada), amb reserva expressa de no servir-se'n un contra l'altre (iii), en fi, la solemne i reiterada declaració dels àrbitres que tot el que el comte posseïa i rebia en aquella hora present i tot el que pogués rebre i posseir en l'avenir a Andorra, ho rebria i tindria perpètuament en feu del bisbe d'Urgell i dels seus successors.

Cloenda de totes les clàusules precedents, és l'acte de "reconeixement i homenatge", comú en tots els tractats institucionals de cosenyeria, consistent en el jurament de fidelitat i de la investidura corporal dels feus, a renovar, segons costum, cada vegada que canviava el senyor o el vassall. En la nostra celebrada Concòrdia, el jurament d'homenatge pren un relleu d'excepció. Aquí es produeix un canvi d'estil redaccional, al dictat dels àrbitres. Aquests, tot just iniciat el darrer paràgraf, relatiu als vots de mutu perdó i de pau perdurable, cedeixen la paraula al rei Pere, fiador de l'acord, i a les dues parts avingudes, el bisbe i el comte, passant el text tot d'una i sense transició de l'estil expositiu indirecte en tercera persona a l'estil solemne en primera persona. I el darrer a parlar és el comte: "Nós, Roger Bernat, per la gràcia de Déu, comte de Foix i vescomte de Castellbò, presentment fem homenatge a vós, Pere, per la providència divina, bisbe d'Urgell, de boca i de mans, segons l'usatge de Barcelona." La cerimònia consistia a posar el vassall les mans juntes entre les del senyor i a bescanviar-se un besar. El ritus tanmateix no seria privatiu de Barcelona, puix que el text del pariatge de Lézat de 1255 consigna que, acabada la cerimònia de la investidura corporal dels feus, dominus abbas et vassalus osculati sunt ad invicem, és a dir, l'abat i el vassall es besaren.

"El que hi ha més singular en aquesta situació –conclou l'il·lustre historiador Félix Pasquier– és que el successor dels comtes de Foix (tant els Borbons com els Presidents de la República Francesa, àdhuc després de la separació amb l'Església) ha de reconèixer com a senyor (suzerain) el bisbe d'Urgell."

Què s'han fet tots aquells pariatges, anteriors, contemporanis o posteriors del nostre, amunt al·ludits? "Han desaparegut – per dir-ho encara amb paraules de M. Pasquier – un darrera l'altre; l'únic que ha subsistit és el d'Andorra que, al llindar del segle XX, continua servint d'acte constitutiu que estableix les relacions entre els cosobirans o copríneps."

(D'UNA SINGULAR CARTA DE GRÀCIA ANDORRANA DE L'ANY 1712, 1980 Bartomeu Rebés i Duran)

La venda amb instrument "a carta de gràcia" signat pel Comú d'Andorra el 1712, objecte d'aquest breu assaig, ve a obrir inesperadament als andorrans una finestra que mira, o per dir-ho amb gràfica locució per ells emprada en certes causes de servituds urbanes, "que treu cap" al turbulent període que travessaven llurs veïns de la Cerdanya, l'Urgellet i el Pallars, els darrers anys de la guerra de successió. Eventualment protegit pels seus seculars privilegis d'immunitat territorial i estatus de neutralitat i no bel·ligerància, no sembla que el país hagués hagut d'afrontar aquesta vegada cap conflicte greu per violacions de territori o agressions als seus habitants, com havia fet les últimes dècades del segle XVI, amb escamots calvinistes – els "hugonaus" – de Foix i Bearn devastant els seus poblats i conreus (1582, 1591) i saquejant les seves esglésies (1587), o a mitjan segle XVII, durant les contínues invasions franceses de territoris catalans, quan hagué de sofrir el trànsit i l'allotjament de tropes i àdhuc l'aquartermament de la guaita del duc de Candale en el seu sòl

(1655) (1), fets que motivaren una dolguda súplica escrita pels Còsols i el Consell de la Vall implorant del rei Cristianíssim la salvaguarda de llurs immunitats (2). Així i tot, algunes implicacions, més o menys previsibles en eventualitats de guerres tan acostades al país, no deixaren de produir-se, i les autoritats i els particulars de les Valls en tocaren els resultats amb seqüeles duradores, com ho deixa entendre l'escriptura de referència i ho corroboren altres documents contemporanis i també inèdits, de què més endavant faré esment.

(...)

Així i tot és, que jo sàpigui, la principal, si no l'única, referència directa a una possible implicació, més aviat passiva que activa, de la Parròquia i Consell d'Andorra els anys 1711-1712, en la guerra abrandaada a Catalunya entre austriacistes i borbònics. A l'extrema imprecisió de la clàusula, els termes emprats, obscurs i ambigus, semblen aportar més confusió que claredat. Així, el verb *pagar* fa de mal entendre aplicat al mot *subsidi*, pres aquest en el seu sentit propi d'ajuda o socorriment, perquè ningú no paga un ajut sinó que el dóna. I en tot cas, pagament o donatiu, a quin dels dos bàndols, o a quina persona o entitat, andorrana o estrangera, s'havia de fer efectiu?

Comptant només amb els pocs i insegurs elements de judici que el document ens posa a l'abast, crec que fóra prematur i arriscat voler anar més enllà del terreny de les hipòtesis. Posat a excogitar-ne una, recolzant-me sobretot en uns fets reals esdevinguts aquells anys a alguns particulars del país i de retop a la comunitat de veïns de llurs parròquies, i limitant-me a interpretar més que a definir el sentit dels mots de la clàusula, *pagar, subsidis, que es presenten, ocasió de la guerra, goso* apuntar la següent: el Comú d'Andorra s'hauria vist eventualment en situació, forçada o consentida, d'atendre o subsidiar (*subsidis*) unes urgències sobrevingudes (*que es presenten*), com fóra el cas d'haver d'eixugar (*pagar*) uns deutes, propis o d'altre, imposats per la força o contrets per negligència, exigits per les entitats en pugna o reclamats per algun creditor del país, i tot en ocasió de l'estat de guerra. De fet, les eventualitats aquí esboçades, apareixen remarcablement explícites en una sèrie de documents andorrans procedents de l'arxiu arxiprestal d'Andorra, tots autèntics, escrits una vintena d'anys després de les dates amunt escrites.

(...)

Més roberies. Una altra espoliació digna d'esmentar és la narrada pel vicari de la Maçana i de la qual foren víctimes sis ramaders andorrans, de noms prou coneguts a les Valls: Som de Canillo, Riberaaygua d'Engordany, J. A. Vidal del Puy, J. A. Riba de la Maçana, i una tal Roseta d'Ordino. Aquests, "pujant a la primavera una partida de bestiar de llana que havien tigit a peïxer en lo temps del ivern a Urgell, los dentiguieren y arrestaren en la Seu d'Urgell per orde de dit Moragues. Acudiren al Síndich y és ver que aquest baixà a la Seu, però què succeí? Que no obstant que portaven los albarcos que foren composts per dit Moragues en coranta quatre dobles (6), qui les pagà? Ells mateixos, cada un respective per lo bestiar que hi tenie".

De roberies, pillatges i espoliacions d'aquesta mena de què foren víctimes, sobretot els anys de guerra compresos entre 1709 i 1714, gran nombre d'hisendats, pagesos, ramaders i marxants andorrans, en llur tràfic habitual a través dels passos i camins fronterers, els dits informes vicarials en donen nombrosos i variats exemples, la majoria robaments d'egües i cavalls, matxos i mules, ases i someres, el botí més cobejat en aquella guerra d'alta muntanya, sobretot per les exhaustes forces que, a les ordres de l'intrèpid i dissortat Josep Moragues, defensaren aferrissadament

Castellciutat, baluard de l'Alt Urgell, fins al dia de la seva fatal capitulació, el 23 de setembre de 1713. Per al propòsit aquí perseguit, els casos adduïts entre els molts insinuats, em semblen suficients perquè el lector pugui fer-se una idea aproximada de les contingències més o menys perilloses a què Andorra es veï exposada tot just encetada la divuitena centúria. Malgrat tot, les pogué anar trampejant gràcies no tant a l'isolament del seu medi i situació geogràfica o a les seves seculars franqueses i immunitats, no sempre respectades, com als seus dots d'habilitat, sentit i visió de la realitat i prudència, de què sempre ha fet prova en les circumstàncies més difícils.

(DE PRESÈNCIA MIL-LENÀRIA, 1983 Editorial Andorra)

La falta de fonts documentals privatives d'Andorra afecta totes les primeres èpoques de la seva història, des dels temps més reculats de la romanització i cristianització fins als més acostats de la sobirania carolíngia, passant pels intermedis de la dominació visigòtica i de l'ocupació musulmana (d'aquesta tanmateix no hi ha el menor indici que afectés les valls andorranes, si no és potser en forma d'alguna incursió aïllada i d'escassa penetració, de les tantes com hagueren de patir les veïnes comarques d'Urgell i de Cerdanya, àdhuc en plena època de domini franc.)

Aquesta falla documental de les primeres fonts és una de tantes seqüeles de les calamitats, de tots els ordres, en què les nostres contrades es veieren sumides tot al llarg d'aquells segles desastrosos. Només cal recordar, al respecte, els avatars de saqueigs i destruccions per què hagué de passar, a l'embat de les hordes sarraïnes, la ciutat de la Seu amb la seva catedral visigòtica –presumptament la primera–, ja el primer terç i encara els darrers anys del s. VIII. I és obvi suposar que la destrucció, certa, de la catedral comportaria la destrucció de totes les dependències annexes, entre elles el primer arxipiscopat visigòtic. (...)

Potser aquesta prolixa evocació d'uns temps tan allunyats i d'uns fets tan boirosos semblarà, en aquest context, extemporània i supèrflua. De fet, si he al·ludit a la irreversible pèrdua de les primitives fonts històriques, reals o possibles, de la ciutat i seu episcopal d'Urgell, és en tant que significa la pèrdua consegüent de les primitives fonts històriques, reals o possibles, del país d'Andorra, que de temps immemorial en fou part integrant.

I ho continuà essent, posat en bona hora, amb les veïnes regions d'Urgell i Cerdanya, sota la sobirania tutelar de Carlemany i dels seus comtes. Hem entrat ja a l'Andorra comtal dels temps gloriosos de la reconquesta, a l'Andorra ben aviat inscrita, amb les seves sis parròquies nominalment designades – les mateixes d'avui –, en l'acta de consagració i dotació de la catedral proto-romànica d'Urgell de l'any 839, com a un grup unitari de poblats que responia al nom col·lectiu de "Vall d'Andorra".

Avalada per aquest venerable document, definit per alguns historiadors com "la carta de fundació de la Marca Hispànica", Andorra entrava definitivament en el món de la història, doncs en els dominis de l'historiador. Seria forçar el marc estret d'aquestes pàgines voler fer un balanç dels remarcables resultats a què ha arribat la moderna historiografia andorrana. A través d'ella, Andorra s'ha vist complidament atesa i compresa en aquella necessitat que sent tot grup humà civilitzat, de conèixer cada moment de la seva evolució en el passat, per tal d'avaluar i comprendre més bé el seu present.

(DE L'OBRA COMPLETA PERE PUJOL I TUBAU, 1984 – Editorial Andorra)

Tota l'obra impresa de Pujol, publicada en revistes, butlletins, analectes i miscel·lànies, publicacions en part desaparegudes o de no fàcil accés, ha restat fins avui dispersa, fragmentària i poc coneguda, malgrat que per la riquesa i qualitat dels temes que conté i la tècnica magistral amb què són tractats, el seu interès continua vigent per a la ciència i l'erudició actuals. Urgia, doncs, recollir i revalorar el magnífic llegat que

l'insigne arxiver de la Seu havia deixat a la historiografia moderna i fer-lo conèixer en degut homenatge. Singularment sensible a aquesta idea, la féu seva el seu gran amic, Bartomeu Rebés i Duran, director gerent de l'Editorial Andorra, convertit tot seguit en l'entusiasta propulsor i patrocinador de l'obra.

(...)

Sigui aquesta OBRA COMPLETA homenatge fervent de perdurable admiració i gratitud al seu il·lustre autor pel seu alt mestratge, cultural i pastoral alhora, a qui tan bé escau d'aplicar l'elogi que orna l'epitafi de Justinià, bisbe de València, germà de Sant Just d'Urgell: *Scripsit plura posteris profutura seclis*.

(DE LA TRAVESSIA D'ANDORRA PEL REI JAUME III DE MALLORCA, 1986 – Editorial Andorra)

Espigolant un dia a l'atzar – com m'abellixe sovint de fer – en els camps ameníssims de les quatre Grans Cròniques Catalanes, inestimables joiells de la historiografia medieval, vaig topar, agradablement sorprès, amb els noms de Canillo ("Canigon") i del Port de la Casa, en un passatge de la Crònica de Pere III el Cerimoniós. La lacònica al·lusió a uns llocs andorranos dintre d'un context ple de referències topogràfiques, es prestava a passar inadvertida, i de fet no sé que hagi estat mai assenyalada per cap dels molts estudiosos que té el gloriós passat de les Valls. El cas és que la referència en qüestió és l'enunciat d'un episodi que, si d'antuvi pot semblar intranscendent, examinat a fons en totes les seves conjuncions cobra el relleu d'una gesta memorable amb aires d'epopeia. Tal fou la forçada travessia d'extrem a extrem de les pirinenques Valls d'Andorra, duta a terme en dues jornades, a mitjan novembre de l'any 1344, pel rei de Mallorca Jaume III i un nombrós estol, fugitiu del seu implacable enemic Pere III el Gran, rei de Catalunya-Aragó.

(D'ELS VELLS FORMATGES ANDORRANS, 1981 – Editorial Andorra)

Aquest opuscle no és particularment adreçat als erudits ni menys als especialistes en el noble art de formatjar. Vol ésser simplement una breu contribució a la replega de dades històrico-documentals interessant la petita història del formatge a Andorra; petita en sentit local, donat l'exigu medi natural en què es desplega, però no pas insignificant, tenint esment de la vellura dels textos sobre què recolza i dels trets peculiars i originals que la distingeixen.

Reclosos, en contrast amb les comunitats rurals de plana, dintre les estretors opressores de llur medi geogràfic, obligats, en llur aïllament, a adaptar-se a les exigències d'aquest medi escasser i hostil, i resoluts a esmerçar tot llur poder i saber per aprofitar, acréixer i millorar tots els mitjans a llur abast, els andorranos arriben progressivament a un remarcable nivell d'especialització en llurs diverses activitats agro-pecuàries. És així com aquest minúscul país pirinenc, cent per cent agrícola i ramader, sobri, laboriós, tenaç, curt de mitjans però llarg d'iniciatives, ha vingut a despertar l'interès d'especialistes eminents en el camp de la geografia humana i de l'economia rural, que l'han estudiat com exemple de societat d'alta muntanya.

(...)

A més de l'anomenat de "llesca" o "llescat", del qual ja he parlat anteriorment com del formatge de consumició corrent en les llars andorranes, coneixem si més no els noms de dues altres possibles varietats, documentalment acreditats: el formatge de "pa" i el formatge "torrador". L'anomenat de "pa", del qual acabem de veure amb quin rigor els compradors i els col·lectors de rèdits estipulaven les condicions de pes i de preu, juntament amb les del formatge "gras", del qual era clarament diferenciat, sembla que no era altre que el que més tard i fins al dia d'avui s'anomenaria "llescat". El nom de "formatge de pa" li vindria probablement, per analogia, del pa rodó del qual tindria la forma i que, com ell, es podia llescar. Com sigui, pel que he pogut comprovar tant a Andorra com a Catalunya, l'anomenat "formatge de pa" sembla que hi és completament desconegut.

Passo doncs dretament a parlar dels formatges torradors, dels quals sembla que també se n'ha perdut el nom i la mena, àdhuc a Catalunya on havia gaudit d'un secular prestigi. En tot cas, en cap dels textos moderns de temes gastronòmics i receptoris, culinàris com m'ha llegut de consultar, no n'he trobat la més lleu referència.

I tanmateix, el formatge torrador té els seus títols nobiliaris prou reconeguts en l'antig. El preaven taules reials, com les de Jaume II, Pere III, Ferran de Nàpols, el cantaven trobadors, com l'il·lustre Jofre de Foixà, el receptaven els més antics llibres de cuina catalana, com el Sent Soví, el Llibre del Coch, i molt abans que ells el recomanava Arnau de Vilanova.

Bé em caldrà doncs aportar algunes referències concretes de tant altes patents, en homenatge i lloa, si més no, dels orris andorranos que en l'escaiença podien proporcionar tan bella executòria. (...)

A mesura que el progrés tècnic s'anava lentament obrint camí per les Valls, la producció formatgera dels orris andorranos anava també minvant, molts ramaders trobant més avantatjós vendre's la llet a les cooperatives lleteres de la Seu, sobretot ara que ja no els calia pagar amb formatge el delme de llur bestiar lleter. D'aquí també l'abandonament progressiu dels orris i de les eines de formatjar, predestinades la majoria a morir en un llenyer, i la resta, més afortunada, però per sempre més ociosa, a trobar joiós acolliment en alguna llar andorrana, amiga de les relíquies del seu passat.

Pocs seran els qui no hagin vist mai algun d'aquests estris en un basar d'antiquari, a casa d'un col·leccionista o, si més no, reproduïts en dibuix o fotografia. Eren els motlles de fer formatge, amb noms i faiços diferents, segons els modes de producció, peces totes obrades pels pastors mateixos, que s'agradaven d'anar-les polint i realçant amb belles musicadures. La tria gràfica de dibuixos a la ploma, feta expressament per l'artista i col·leccionista Sergi Mas per il·lustrar aquestes pàgines, és una de les mostres, malauradament escasses, que romanen encara a Andorra, d'aquestes valuoses peces.

Un tret característic d'aquests motlles o formes de formatjar és que ens donen l'ètim originari del mot *formatge*. Aquesta correlació forma-formatge es fa evident en el nom mateix del grup lingüístic italo-franco-català *formaggio, fromage, formatge*, dependent del llatí *formaticum*, però no així en les formes *queixo, queso, cacio, chesse, käse*, etc. del grup lingüístic tributari del llatí *caseus*. D'on que sigui, però, el formatge és sempre, per definició, una porció de llet quallada i premuda en un motlle o forma.

Amb la fi de les formatgeres arribava també la fi dels orris de formatjar. Eren les cabanes on cada any, pel juliol i un cop reunits els ramats, els pastors munyien les ovelles i les cabres i on feien i guardaven els formatges. D'aquí també el nom de "munyideres" que els donen encara avui algunes parròquies. Eren rústiques construccions en pedra no treballada, material estat difícil de treballar i conservar. Això no obstant, crec d'interès anotar la venda d'un orri de fusta, situat a Soldeu, pel preu de 30 lliures, que el comprador pagà amb una casa a Canillo, avaluada pels "jodicadós" en 25 lliures, i les 5 restants amb diners "contans". Un "orri de fust" per una casa!

El nombre d'orris escampats per les prades d'altura seria considerable, a jutjar només per la vintena de topònims de la geografia andorrana que en porta el nom.

(...)

Potser fóra exagerat de dir, amb Maximilien Sorre, que tot el que hom escriu sobre Andorra necessita d'una correcció. En tot cas, escriure sobre el passat d'Andorra és una aventura plena de riscos i ho serà mentre els arxius oficials i privats de país continuïn tancats a la investigació.

Tot i això, crec que aquests riscos cal afrontar-los a tot o res, bo i maldant perquè aquelles necessàries correccions no siguin massa ni massa importants.

MÒNICA ARMENGOL I PRATS

"sense títol"

Ferro, paper, corda i tinta

Base : 20 x 20 x 2,5 cm

Diàmetre: 30 cm

Altura total aproximativa: 180 cm.

"sense títol"

Work in progress

Ferro, paper, corda, jonc i tintes

Mides aproximatives: 95 x 15 x 50 cm.

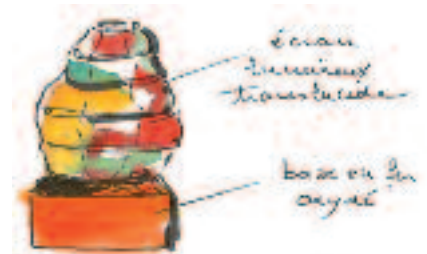
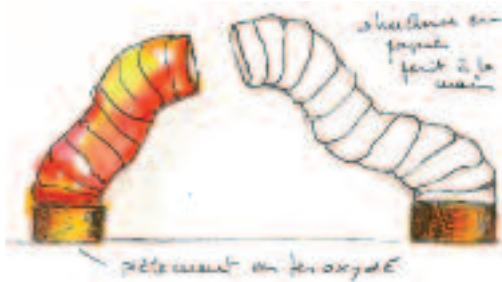
Referències dels croquis del projecte :

"binomi"

Work in progress

Ferro, paper, corda, jonc i tli

Mides aproximatives: 100 x 15 x 50 cm.

"sense títol"

Work in progress

Ferro, paper, corda, jonc i tintes

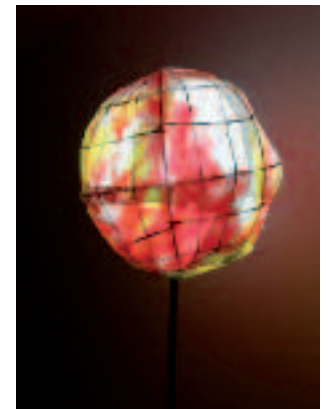
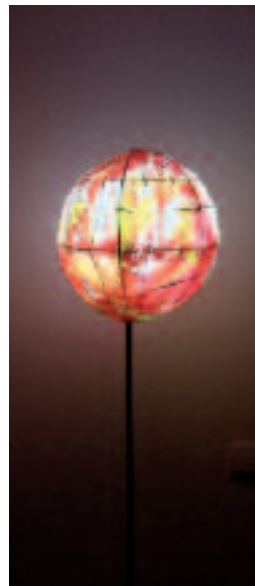
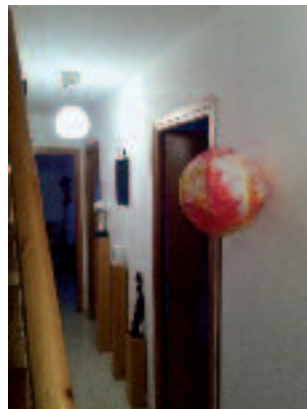
Mides aproximatives: 15 x 15 x 40 cm.

MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

Una de les coses que tenia present des de fa un temps era el treball de la soldadura. Per altra banda, ja havia realitzat maquetes reduïdes de les instal·lacions tant per comunicar el projecte abans de fer-lo com per veure'n les possibles dificultats, resoldre dubtes de forma, etc. Aquest projecte és un pas més endavant en aquest sentit, ja que la maqueta es converteix en objecte làmpada. Això vol dir treballar a escala reduïda utilitzant la mateixa tècnica que en les instal·lacions de gran format. He intentat reduir la fragilitat de la peça i donar-li un acabat diferent quant a la base que sustenta la làmpada, ja que una de les principals diferències amb la instal·lació és la durada de la peça. Les meves instal·lacions estan pensades per durar un temps limitat, en relació al lloc d'exposició. Aquestes peces, al contrari, han de tenir una durada de vida molt més llarga.

El projecte consta de diverses làmpades de diferents formes i formats introduint el ferro soldat a l'arc en l'estructura. De moment, una està realitzada i les altres estan en procés de construcció més o menys avançat. Aquestes peces tradueixen la dualitat i l'intercanvi mitjançant la forma i el material. La dualitat s'expressa juxtaposant materials molt oposats: la llum, el paper i el ferro. El ferro, sinònim de força i d'estabilitat, es manifesta per la seva rigidesa, opacitat i pesantor. El paper, és fràgil, lleuger i translúcid, sobretot il·luminat des de l'interior. En realitat aquests dos materials tenen molt en comú. El paper esdevé una estructura sòlida, i al contrari el ferro, es pot convertir en un material moldejable. Combinant formes estables i geomètriques de ferro amb formes orgàniques, quasi toques, i volàtils de paper tintat, la relació de força i d'equilibri es manifesta.

El conjunt de les peces està completament realitzat per la mà de l'artista, combinant tècniques molt diferents: la soldadura a l'arc, la pintura d'acció, el collage i la construcció amb paper. Dins la multiplicitat de tècniques i de materials, el mestissatge és inevitable, es crea una relació de forces i la barreja que pot semblar eclèctica acaba sempre per conformar-s'hi.

RAMON BERGA I AGULLANA

Disseny de les cobertes d'*Homilia*, col·lecció de textos editats per Edicions Salòria, que apleguen les obres guardonades als premis literaris Homilies d'Organyà, en el marc de la Festa del Llibre pirinenc, que anualment se celebra a la vila d'Organyà.

Disseny gràfic: Ramon Berga. Editat per Edicions Salòria, la Seu d'Urgell. Anys 2008-2012.

marcengol@gmail.com

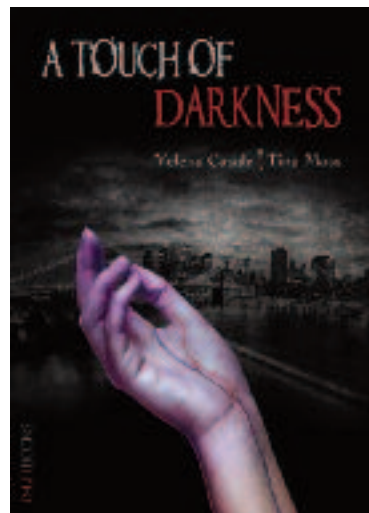
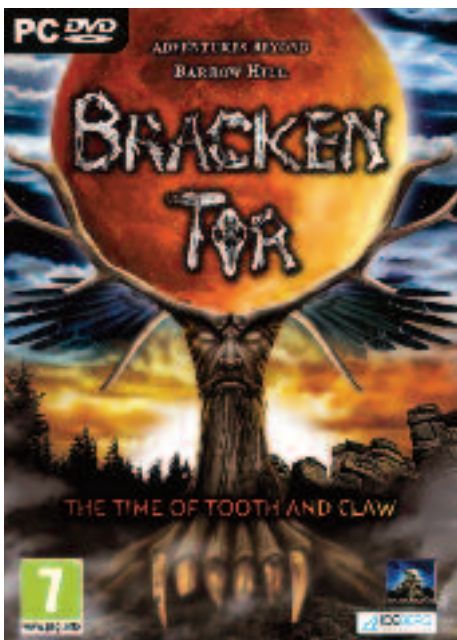

MONOGRÀFIC DISENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

MARTIN BLANCO I MONÓPOLI

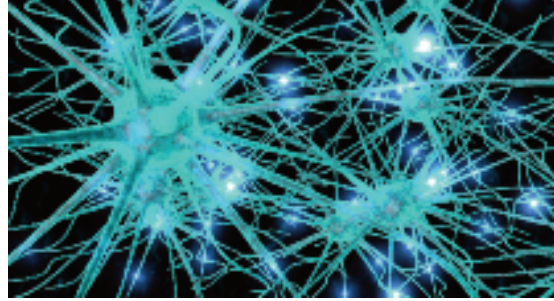

Martin ha estat treballant com a il·lustrador en els últims 10 anys en moltes formes d'il·lustració i disseny en la indústria de l'entreteniment, editorial i publicitat. El seu treball ha estat vist en portades de llibres, CDs de música, cartes de jocs de rol i DVDs de vídeo jocs. Dibuixa i dissenya les portades de l'editorial de New York, E-Lit Books.

MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I CERDANYA

CARLES CASANOVAS I SALAS

El meu nom és Carles Casanovas, tinc 38 anys i visc a Puigcerdà, la Cerdanya.

La meua feina? Realment, més que una feina puc dir que per mi no és una feina; és un hobby fet feina...

Des que era ben petit he sigut un entusiasta dels dibuixos animats, sempre m'havien apassionat i sempre els he mirat; sí, fins i tot ara, he, he, he.

Sempre m'havien agradat tots els dibuixos, els que feien per la televisió i els clàssics Disney de tota la vida, fins que va arribar un moment en què van arribar el 3D i l'animació per ordinador. Aquest va ser el punt d'inflexió, quan amb 14 anys em vaig dir a mi mateix, "jo vull saber fer això i em vull dedicar a això!" I aquí va començar tot. Vaig ser, durant molt de temps, autodidacte, i amb un ordinador domèstic i amb molta paciència vaig anar començant a fer cosetes, amb la limitació que tenia, evidentment, ja que en aquells temps es necessitaven ordinadors molt potents. De mica en mica, amb el temps va anar millorant tot i vaig poder aprendre el funcionament d'un programa en 3D en un centre especialitzat.

Per dir-ho així, aquí va començar de forma professional la meua passió.

Vaig tenir la sort, a través d'Internet, de nutrir-me d'informació i d'entrar en cercles professionals i softwares específics, com ara el 3D Studio Max, Maya i, finalment, Cinema4d, a part d'altres com RealFlow per fer simulacions de líquids, etc.

En aquest moment vaig conèixer molts companys de fatigues, feines i, com us deia abans, hobby fet feina.

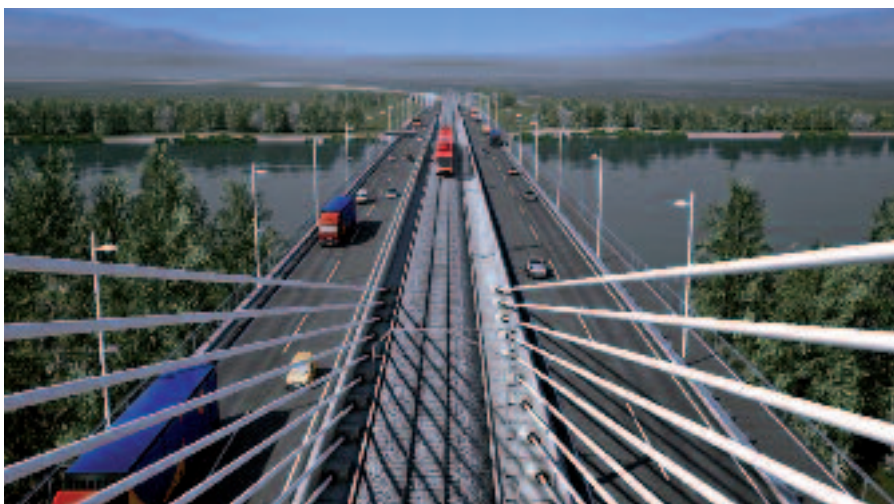
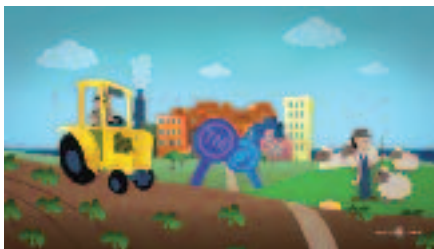
Tot això ho vaig fer des de Puigcerdà, la Cerdanya, amb la facilitat que tenim ara del treball a través d'Internet, fent treballs majoritàriament d'arquitectura, després vaig començar a tenir feines més d'animació i publicitat.

Amb uns companys vam conèixer els creadors de Cinema4D, Maxon, una empresa alemanya que, per a qui no conegui el tema, té el software 3D usat en pel·lícules com Spiderman, Ironman, Surf's Up, Els Barrufets, La Brújula Dorada, Polar Express i moltes altres. Vam començar a treballar amb ells i ens vam fer betatesters del software així com traductors oficials del software al castellà i alhora distribuïdors. I amb tot això vam crear una empresa, Karpeton Studios, actualment amb seu a Puigcerdà, Barcelona i Madrid.

També som ATC de Maxon certificats (Authorized Training Center) i fem formació a empreses de tots els sectors: televisió, indústria, productores, etc.

Actualment, estem treballant tant en projectes d'animació en col·laboració amb altres productores, com en treballs d'arquitectura així com diversos treballs d'animació per a la Comissió Europea. Un dels últims treballs fets per a la Comissió Europea és la realització d'un curt d'animació de 2 minuts en 2D i mitja, per explicar al públic tot el tema relacionat amb la propietat intel·lectual i els efectes nocius de la pirateria en tot el que ens envolta, a més de fer èmfasi que la pirateria no només és "descarregar-se música o pel·lícules" sinó que la pirateria afecta la indústria, farmacèutiques, l'R+D, la moda, els productes amb denominació d'origen, etc.

Bé, i tot això fins ara, continuant aprenent cada dia i amb la mateixa il·lusió.

DAVID CASAS I GÜIBAS

Treballa en publicitat i màrqueting de muntanya a la Cerdanya. Necessitats gràfiques, gestió d'espais publicitaris a la Cerdanya i a Barcelona, màrqueting directe i marxandatge, creació de webs i mitjans de comunicació socials, codis QR.

Creació & Disseny

Imatge corporativa, flyers, cartelleria, lones gran format, cartes especialitzades del sector de restauració, tradicionals, noves tendències, el producte estrella són les cartes de fusta, novetat introducció Ipad per presentar productes i serveis, màrqueting directe, productes promocionals, cistelles de Nadal, calendaris, roba i accessoris. Lafotoencasa.com és el resultat de l'evolució de la nostra agència de comunicació en serveis

de foto decoració mitjançant la impressió de fotografies en format de fusta.

Les cartes d'establiments de restauració impreses en format de fusta proporcionen un toc de disseny al local.

Publicitat i panells informatius en pantalles LCD de totes les mides per a oferir publicitat o informació rellevant a la clientela d'una forma moderna, polida i vistosa.

Tel. 972 881330- 626 972 473 (Puigcerdà)

<http://nuriacreativedesign.wordpress.com/> nhuriacm@yahoo.es

NÚRIA CERDÀ I MALÉ

Guia comercial de la Seu d'Urgell, trimestral. 2013, 2014

Esdeveniment La nit de l'esport de l'Alt Urgell". 2013. Elements gràfics: cartell, díptic, anunci a les revistes, passepartout per a fotografies, etiquetes de regal, photocal

"Després de comprendre que en tot l'art bo, des dels primers exemples que en tenim fins a l'actualitat, només existeixen pocs principis eficaços, vaig començar a investigar aquests principis que apareixen en les obres d'art i també en la naturalesa. Un dels principis que apareixia absolutament evident era l'elecció d'un motiu simple. Aquesta llei val també per a la naturalesa, a la qual li són suficients unes formes i colors per a la creació d'un objecte." Arthur Dove

Disseny, maquetació i fotografia de la revista Les Mesures, dissenys de seccions i d'anuncis

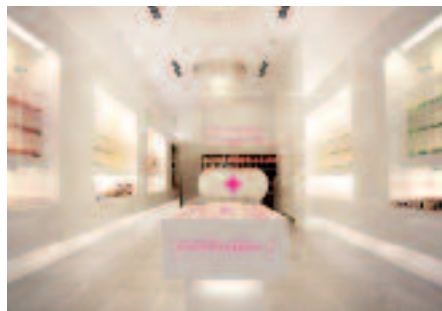
Linkedin.com
Tel. 677 499 798

RAQUEL COCH I CERDÀ

Dissenyadora d'interiors i handcrafter

La passió pel disseny i l'arquitectura d'aquesta jove ceretana va començar ja de ben petita, quan observava atentament plànols a la feina de la seva mare. Després d'estudiar el Grau en Disseny i un màster d'espais comercials i visual merchandising, a l'escola Bau de Barcelona, ha col·laborat amb diversos estudis d'arquitectura i disseny a la ciutat comtal. Ha participat en projectes d'interiorisme com les botigues de llaminadures Happy Pills de Barcelona, Zaragoza i Bilbao, l'edifici de residències de luxe de Jean Nouvel a Eivissa, el restaurant Migas, a Beijing o les botigues Bershka en diferents ciutats internacionals. L'any 2012 va deixar Catalunya, per emprendre una nova experiència a Estocolm, on actualment resideix i on ha començat un projecte personal handcraft "La writing machine", on dissenya i produeix a mà, objectes de decoració amb un toc vintage,

com banderins, coixins decoratius o mòbils. Tots els seus productes es poden comprar online a través de la pàgina web de Etsy -> lawritingmachine i properament en algunes botigues a la capital sueca.

contrerasnuria@gmail.com

NÚRIA CONTRERAS I CONTRERAS

Va començar la seva trajectòria en el món del disseny gràfic i la programació l'any 1993. Àmplia experiència en la realització de projectes en diverses àrees del disseny gràfic, el disseny publicitari, la maquetació i el disseny de revistes, pàgines web, el disseny de cartells, flyers i logotips, etc.

ROGER CORTÉS

Lanic concept

Lligams

MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

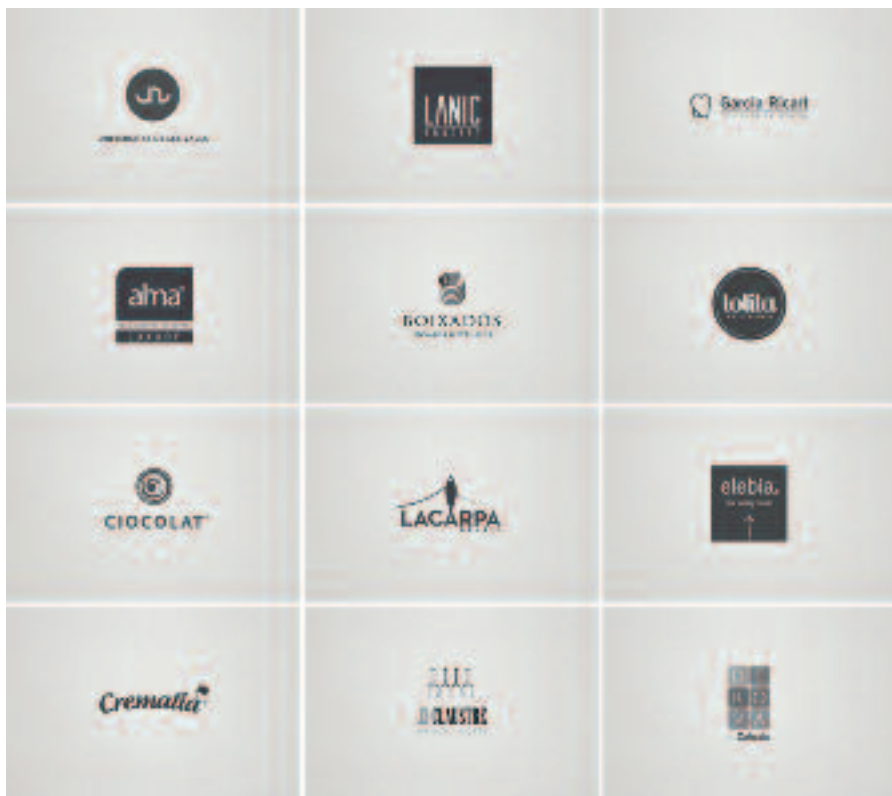
L'estudi Roger Cortés s'especialitza, al llarg de 14 anys d'experiència, en el disseny de marca i el packaging.

Al nostre estudi fugim de les modes, busquem imatge i producte atemporal. Apliquem formes i materials purs, pensats per atraure el client sense distraccions, amb informació directa i sincera. Agafem cada nou projecte amb la motivació del primer, només amb aquesta premissa podem oferir dissenys innovadors i amb una qualitat assegurada.

Mostra de la bona feina que es realitza és que alguns dels dissenys de l'estudi han estat publicats i destacats a webs internacionals com ara: packagingserved.com, thedieline.com, lovely-package.com

Roger Cortés es forma a l'Escola Superior de Disseny (URL), acaba els estudis l'any 2000 i cinc anys més tard hi torna com a professor titular, impartint classes a alumnes de 3er i 4rt any fins al 2010.

C/ Parnal, 4b 5-2ª
AD700 Escaldes-Engordany
Tel. +376 663 710

PEP FORN

Ajuntar el visual amb l'escrit i aconseguir transmetre un missatge o una idea directa i entenedora és el que intento en la meva feina. Una tasca agraïda però poc reconeguda, on els principals esculls que trobo són el temps i els dubtes. Tot i que, com va dir un gran pintor, "el pintor que de res no dubta, pocs progressos fa en l'art".

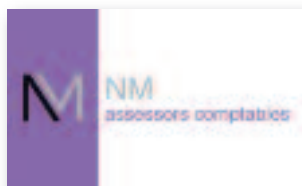
MARTA GARCIA I MARTÍNEZ

Marta Garcia i Martínez, nascuda a la província de Barcelona l'any 1976 i resident a l'Alt Urgell des del 1996. Vaig cursar estudis de Belles Arts a l'escola La Llotja, on em vaig especialitzar en disseny de moda i art publicitari. Actualment combino la meua professió de dissenyadora gràfica treballant també d'administrativa. Aficionada i apassionada pel món de la pintura i el dibuix, intento tenir sempre a prop un llapis, un pinzell o un ordinador que em permetin desenvolupar la meua imaginació... Haig de dir que la meua vocació és la pintura a l'oli per crear surrealisme figuratiu, però el meu somni: poder viure exclusivament del disseny, del dibuix o la pintura.

JOSEP MARIA GARRIDO I PRATS

El disseny gràfic sempre m'ha apassionat moltíssim. De fet, no recordo el primer dia que vaig posar-me davant d'un ordinador per estudiar les tècniques i teories del disseny. Autodidacta, vaig voler crear el meu estudi de disseny gràfic. Després de donar-hi molts tords, finalment aquest va néixer en plena aparició de la crisi econòmica, a finals del 2008. Potser hagués pogut triar un millor moment pensareu, però jo penso que segurament no. Els nostres objectius són ben senzills. La satisfacció del client en el producte entregat és la nostra prioritat, ens adaptem a les seves necessitats i al seu pressupost, oferint sempre un resultat de qualitat.

La nostra feina consisteix en oferir al client un seguiment de A a Z de la seva idea de negoci. Des d'un inici ens centrem en crear una marca d'empresa solida i ens comprometem a fer-ne el seguiment al llarg dels anys. Primordialment, la nostra feina es basa en disseny gràfic i tot el que pugui anar relacionat, però també us podem assessorar en altres àmbits de la comunicació o visibilitat online. Una bona imatge val més que mil paraules. Actualment, en el nostre despatx disposem de material d'impressió d'alta qualitat: un plotter de qualitat fotogràfica com és el model d'HP Z3200 per a poder realitzar proves materials als nostres clients.

MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

Influència del Canvi Climàtic en el turisme de neu al Pirineu

Projecte INNOVAT

Conclusions

- El turisme de neu està afectat pel canvi climàtic.
- El turisme de neu està afectat pel canvi climàtic.
- El turisme de neu està afectat pel canvi climàtic.

Línies de recerca de futur

- Estudiar el canvi climàtic i el seu impacte en el turisme de neu.
- Estudiar el canvi climàtic i el seu impacte en el turisme de neu.
- Estudiar el canvi climàtic i el seu impacte en el turisme de neu.

Roser de la Massana '11

Comissió de festes de la Massana Presenta

ens trobareu els 8, 9 i 10 de juliol del 2011

Divendres 8

- 18h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.
- 19h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.
- 20h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.

Dissabte 9

- 10h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.
- 11h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.
- 12h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.

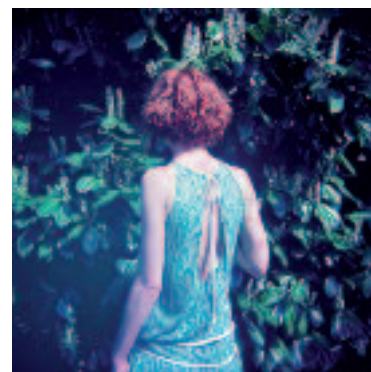
Diumenge 10

- 10h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.
- 11h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.
- 12h: Concert de música amb els membres de la Banda Municipal de Música de la Massana.

AMB LA COL·LABORACIÓ DEL M.H. COMU DE LA MASSANA
Més informació a: <http://www.facebook.com/roserdelamassana>

**Discomitat
Gratís
Free**

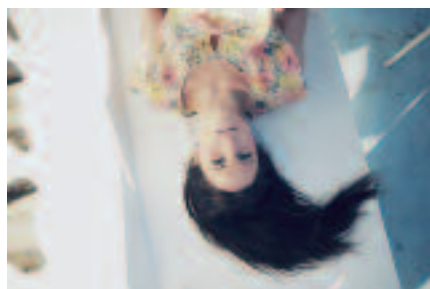
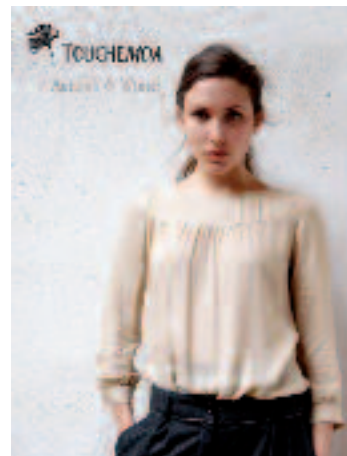
EMMA I SUSANNA HERRADOR I MONTOLIU

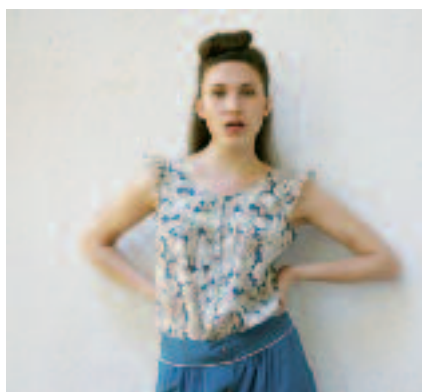
TOUCHEMOA

Quan la moda es converteix en poesia...

Un vent creatiu bufa des d'Andorra, on les germanes Susanna i Emma Herrador van crear el 2006 la marca de roba de dona Touchemoa. Qualitat, disseny, romanticisme i creativitat són els seus segells identificadors, sempre buscant la subtileza del detall i la puresa en les línies. Touchemoa beu de tot el que l'envolta: art, literatura, arquitectura, cinema... I li agrada inspirar-se en altres èpoques: vestits llargs o bé curts, estil anys vint o anys quaranta, influències d'altres temps que l'allunyen així de les tendències que imperen en el món de la moda. Les seves creacions, sempre realitzades amb la màxima qualitat, són peces úniques d'edició molt limitada i produïdes localment.

MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

ANNA MANGOT I SCHIEFENBUSCH

Quadre commemoratiu dels Campionats Mundials d'Esquí de muntanya, Canillo 2010

Marxandatge del Museu Agbar de Barcelona

Marxandatge del Museu del Tabac

Anna Mangot, disseny tèxtil, és un estudi de disseny que es dedica a la creació i producció en seda pintada a mà de complements del vestir, regals d'empresa i commemoratius, desenvolupament de col·leccions i marxandatge, dissenys per estampació industrial i vestuari per a espectacles.

El 1994, essent el primer alumne de la seva promoció, Anna Mangot es gradua en disseny tèxtil i moda a l'Escola Superior de Disseny (Universitat Ramon Llull, Barcelona). En acabar els estudis compagina la feina en el sector tèxtil amb la seva veritable passió: pintar sobre seda. Un any més tard, crea la seva pròpia empresa d'articles en seda pintada a mà. Tots els seus treballs van sempre

l·ligats l'art, la cultura i la història. Al darrere s'hi amaga un elaborat procés de creació i anàlisi. Les produccions en seda són peces úniques, cuidades des de la primera pinzellada fins a l'últim acabat. Els seus productes es diferencien per la riquesa i la varietat de les teles, la calidesa dels colors, l'acurada presentació i la sensibilitat amb què han estat creats.

Actualment podeu trobar els seus productes a la secció de complements de Magatzems Pyrénées o a la botiga del Museu del Consell General.

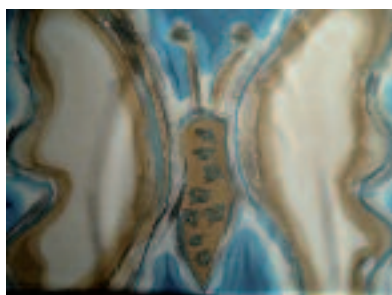
Anna Mangot, disseny tèxtil
Verge de Canòlich 4t 1a,
AD600 Sant Julià de Lòria
Teléfono: 00 376 373203

Renovació i unificació del vestuari dels treballadors de la Xarxa d'oficines de turisme d'Andorra

Capes de dimonis del ball "La creu dels 7 braços" de l'Esbart Lauredià

Productes en seda pintada a mà de diferents col·leccions

Marxandatge Lola Ramos, joieria a Mèxic

MIQUEL MERCÈ I RODRÍGUEZ

El disseny en tres projectes:

Què és el disseny? És el procés creatiu que fa realitat el que inicialment no existia.

Aquest procés creatiu és el que dona forma tant en arquitectura, disseny gràfic, disseny, escultura... un camí que cada vegada és diferent, i que neix de preguntes, inspiracions, abstraccions... però que sempre vol ser essencial i sensible.

Packaging "Agradezco tu amor, pero tengo otros planes" (realitzat al 2013)

Com fer el disseny del packaging d'un llibre? generalment es respon a unes necessitats de empaquetar el llibre, per fer-lo més atractiu, més exclusiu. Mides del llibre, disseny gràfic del paquet, que generalment és de cartró són els paràmetres a tenir en compte.

Aquí el encàrrec era diferent, no era el packaging d'un llibre el que es volia, sinó el packaging d'una poesia! Les necessitats eren particulars, artístiques, poètiques, i el seu disseny va respondre de la mateixa manera.

La poesia, pur contrast entre el amor romàntic, amable, màgic, "naïve", irreal... i el amor directe, dur, realista, sec, fred... Aquest contrast no només es troba en la poesia, sinó que el retrobem en el títol, la manera d'escriure, les il·lustracions...

Aquesta sensibilitat es va materialitzar en un objecte únic que permetés emfatitzar i intensificar la experiència poètica de la autora: per fora és una delicada pell de color pruna, suau i misteriosa, de tacte sedós, sorprèn el seu pes. Una lleugera i delicada cinta enllaça el objecte amb el principi del títol del llibre: "agradezco tu amor," com si d'un regal es tractés es desfà el nus de la cinta. Per dins i encara amb la sensació de suavitat de la pell exterior, ens trobem amb una materialitat totalment diferent, el formigó. Dur, fred, aspre i pesat, deixa pas a la segona part del títol (la primera part emportada ja pel vent) i com si d'un missatge atemporal es tractés, hi ha gravades les paraules "pero tengo otros planes".

Un contrast que s'inspira dels textos de la autora i que ens prepara amb el tacte a viure i sentir la seva poesia. Un disseny on la materialitat i textura passen davant dels colors, la tipografia o el disseny gràfic. Un disseny que es toca, se sent, es viu...

Estand de la revista "Art de Viure" a Construmat (realitzat al 2011)

Com fer el disseny del estand d'un expositor a Construmat, Fira de la construcció de Barcelona? generalment es configura un espai que transmeti les qualitats o "savoir faire" del exposant: per un fuster es construirà de fusta, per una empresa de cuines s'exposaran i definiran el espai amb cuines...

Aquí el repte era que el expositor era una editorial, una revista! Com transmetre la qualitat, el contingut, la riquesa de les seves publicacions? Com fer el lligam amb el saló de la construcció i atraure el visitant?

La primera intenció era de representar amb materials bàsics (i doncs econòmics) de la construcció la riquesa de una editorial, però que és una editorial? És una suma de revistes. Què és una revista? una suma de pàgines. Què és una pàgina? una suma de paraules. Què és una paraula? una suma de lletres. La riquesa de una editorial neix d'un element tan bàsic

com les lletres, és ordre, vibració i ritme d'aquests elements (lletres) que construeix un paràgraf, una pàgina, una revista... El disseny es va inspirar d'aquesta riquesa i vibració i amb dos simples elements "d'obra", es va construir uns elements esculturals, a base de corrugat (element de ferro utilitzat per armar el formigó armat) i

fil ferro. Com si d'un llibre es tractés es va anar "escriuint" amb el fil ferro sobre els marcs de corrugat per generar aquest conjunt de pàgines. Aquest elements que no són ni transparents ni opacs, són filtrats, materialitzant així la riquesa del contingut de la editorial.

Un disseny essencial, plè de matisos i expressivitat, format per ele-

ments escultòrics, sincers per la seva construcció, naturals per la seva materialitat. Repetits com si de pàgines o llibres es tractés, generen ritme, obertures, vibracions... Espai.

Instal·lació cívica urbana (2010 no realitzat)

Com commemorar el pessebre vivent d'Engordany? generalment es construeix una "escultura" per preservar el record d'aquell esdeveniment, amb alguna inscripció o llenguatge escultòric que transmeti els valors d'aquell esdeveniment...

En aquest concurs es va voler anar molt més enllà, es va voler commemorar l'esdeveniment en si. Què és el pessebre vivent? una representació humana, real, de personatges i altres elements de caràcter mundà que pel fet d'esser reunits transformen un dia qualsevol en el dia de Nadal. És aquesta "suma" d'elements que representa el pessebre, i és aquesta reunió de persones "reals" (el pastor era pastor, el contrabandista era contrabandista, etc etc...) que fan tan autèntic el d'Engordany. Es proposa crear uns elements escultòrics urbans que per la seva forma representen personatges del pessebre però que per la seva funció doni peu a la interacció amb la realitat ciutadana d'avui en dia. Sense adonar-se'n es reuniran i interactuaran amb la instal·lació turistes, vianants, habitants, treballadors... transformant-se en actors reals, reunits, com en la època, on prevalen els valors de naturalitat, espontaneïtat, sinceritat i participació ciutadana que va fer tan famós el pessebre d'Engordany.

Unes peces que individualment commemoren les persones que van participar en el pessebre, la suma de elles commemora l'acte de reunió. La seva funció urbana fa que els espectadors interactuin es converteixin naturalment en actors donant vida de nou als valors del pessebre vivent d'Engordany.

PERE MOLES I SANS

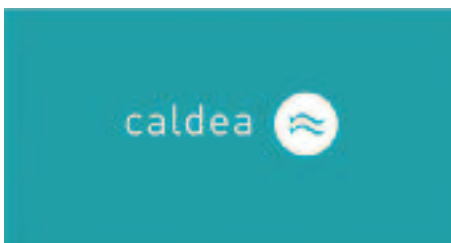
d'Andorra i la Generalitat de Catalunya. Actualment, és el president de la junta directiva de l'Associació de Dissenyadors Professionals d'Andorra (Amics del Disseny), que promou la divulgació del disseny com a part fonamental de la cultura actual.

Durant vuit anys (2003-2011) va ser conseller de Cultura del comú d'Escaldes-Engordany, i entre d'altres iniciatives brillants va aconseguir convertir aquest municipi en capital de la cultura catalana, l'any 2011, la primera i única població de fora de la Catalunya estricta que ho estat fins ara. També va impulsar el Centre d'Interpretació de l'Aigua i el Madriu (CIAM), com a element dinamitzador de la part alta de la parròquia, i va treure l'art al carrer en nombroses exposicions singulars.

Entrant ja en un camp més personal, Pere Moles va ser entrenador i monitor d'esquí durant molts anys i encara avui practica aquest esport sempre que la professió no li ho impedeix (i no li falten ocasions vivint a Andorra!). A més de l'esquí, li agrada també viatjar pel món, menjar bé i, sobretot, anar a buscar xicoies a la muntanya, aquestes herbes que surten quan es fon la neu i que serveixen de gustosa base a certes amanides. Quan té temps, fabrica una cervesa artesanal pròpia (la Picdor), per a gaudi del seu paladar i del dels seus amics. Amant de les sobretalles i les converses disteses, no li importa allargar-les amb un caliqueny de Juneda a la boca.

D'una d'aquestes converses, amb dos companys d'altres àmbits professionals (l'arquitectura i el periodisme), va sorgir el projecte que actualment més entusiasma el nostre dissenyador: Reunió de Papaia, una empresa especialitzada a treure la cultura i l'art al carrer, perquè arribi a la gent que no sol entrar als museus ni a les sales d'exposicions. Una mostra itinerant sobre Salvador Espriu amb motiu del centenari del seu naixement i un mapa gegant de la Barcelona del 1714 que servirà per divulgar el tricenari d'aquesta data clau a la capital catalana, demostren que les expectatives de Reunió de Papaia s'estan complint amb escreix.

Pere Moles no s'atura, doncs. Amb 42 anys, acumula una important experiència professional, reconeguda amb nombrosos premis, però sap que cal cercar camins nous dins d'un món, aquest del disseny i de l'art, en què mai no es pot deixar de pedalar si no es vol caure de la bicicleta. Darrere un caràcter tranquil i bonhomí, s'amaga un esperit inquiet, amatent sempre als inputs que arriben de les ciutats més vitals, culturalment parlant, d'Europa. L'esperit d'un home que vol anar més lluny i, com faran aviat les monedes d'euro andorranes dissenyades per ell, traspasar fronteres tot fent bé la seva feina.

Monedes d'euro, les plaques de matrícula andorranes i la majoria de les marques institucionals i privades del petit país pirinenc han sortit del seu endreçat i lluminós estudi de disseny, situat al cor d'Escaldes-Engordany. A risc de semblar exagerats, podríem dir que gairebé tot el disseny andorrà dels últims vint anys porta el seu segell inconfusible.

Pere Moles i Sans és l'excepció del refrany que diu que ningú no és profeta en la seva terra. Nascut el 23 de març de 1971, casat i amb dos fills, aquest dissenyador i director d'art andorrà és reconegut tant al seu país com a fora, especialment a Catalunya, on ha treballat també en moltíssims projectes. Inconformista, inquiet i rigorós, Moles s'ha especialitzat en identitat corporativa i en packaging, sense oblidar que sent una passió especial pel disseny editorial, ja que li encanten les lletres, els components tipogràfics més essencials.

Va estudiar i es va iniciar professionalment a Barcelona, on va viure més de deu anys. D'aquesta època neixen els primers contactes que li han permès arribar a tenir una cartera de més de 200 clients, entre els quals empreses com Caldea, Illa Carlemany, Barcelona TV, ajuntaments (o comuns) com els de Barcelona, Gavà, Esplugues, Tarragona, Rubí, la Massana, Encamp o Canillo; a més del mateix Govern

GERARD MOLINÉ I NAVARRO

Naturalment

Ordre

Mural de terrissa refractària de 4,2 x 1,2 m format per 6.000 esferes aixafades simultàniament. El mateix espai que comprimeix les esferes defineix la forma de la composició per crear un efecte orgànic d'hexàgons separats entre si amb una posició i orientació concretes.

Gerard Moliné i Navarro (La Seu d'Urgell, 1977) és dissenyador industrial. La seva sèrie de peces, formalment poètiques i d'esperit innovador, aposten per recuperar l'interès per oficis artesanals. Ha realitzat des d'objectes funcionals fins a obres *Land art*, passant per mobiliari, dissenys gràfics i publicitaris...

"Pensar la natura per explorar el procés evolutiu dels materials és una experiència vital que pren consciència, les formes i els fenòmens naturals se'ns mostren sincers i reveladors. No es tracta d'inspirar-se en la natura sinó de prendre'n essència per esdevenir en la natura mateixa. Una interacció de diferents processos naturals en un entorn desnaturalitzat on el temps és la consciència dels materials. La mentalitat i l'actitud de reflexionar sobre el moment en què es mostren els materials en el nostre entorn ens descobreix les formes que van adoptant mitjançant l'experimentació i el pas del temps. El fet de crear mitjançant un procés natural, és el fil conductor d'aquest conjunt d'obres escultòriques, plàstiques o instal·lacions que indaguen en diferents processos de creació. Un compromís ètic o estètic amb el medi natural on restarà la nostra consciència."

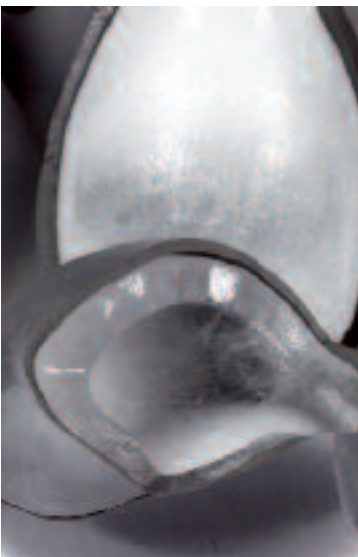
Alabastre

Un conjunt d'esferes d'alabastre dins d'un rierol durant cinc anys es van erosionant de diferent manera segons la situació i la força de l'aigua.

Gerros Gel

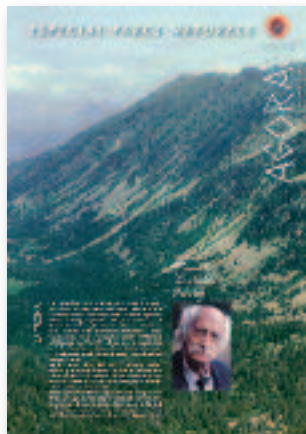
La força del gel ha decidit la silueta final d'aquest doble gerro tornejat i cuit de ceràmica negra.

PILAR MONGE I GÓMEZ

Disseny i producció gràfica
 Imatge corporativa
 Flyers, Cartelleria
 Edició de llibres i revistes
 Muntatge i planificació d'exposicions

L'any 2004 vaig començar el meu camí particular amb ARA Disseny, però ja feia vint anys que treballava en diverses empreses gràfiques, impremtes, etc., fent revistes setmanals com Activitats Andorranes, La Guia, Poble Andorrà..., i la meua primera aventura personal, Línia 86, la primera revista de moda i varietats d'Andorra. Els deu anys que vaig col·laborar amb Raül Valls fent muntatges d'exposicions, imatges corporatives, cartells, i editant llibres i revistes van ser també d'una riquesa professional molt destacable. Aquest bagatge professional em va portar a crear el que avui és ARA Disseny, una experiència existencial i estimada des del primer dia, una evolució constant. El disseny és una part

molt important de la meua vida. La creativitat és un reflex de comunicació i de mimetisme personal en tot el que transmet, i no deixa de ser una aventura. He de donar les gràcies a la Societat Andorrana de Ciències per reconèixer aquesta tasca, que tantes vegades queda a l'ombra, amb aquest monogràfic, en el qual ens podem sentir molt apreciats.

ARA Disseny (ADEMG)
 Tel.: +376 333 717

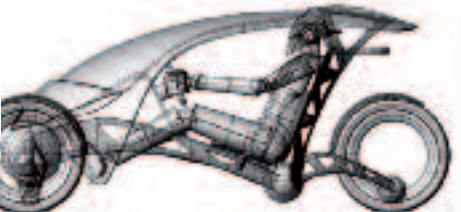
MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

JOAN NADAL I PUBILL

Nascut a Andorra el 1973
 Liceu Comte de Foix Andorra (Baccalauréat biologia)
 Escola Eisava (Barcelona)
 Escola Art Center Europe (Suïssa)
 Escola Art Center Passadena (EUA)
 1999-2000 Lotus Design St. Clemente (Califòrnia).
 Disseny d'estands per a salons de l'automòbil
 2000 creació Sintesi Design. Disseny industrial i gràfic
 Col·laboracions amb Mora Design Barcelona. Disseny de vehicles especials
 2007 Premi Voila Barcelona. Projecte Penjador ecològic
 2008 Premi Innovadors Andorra. Creació Zecodesign, productes promocionals ecològics
 2009 Premi Andorra Sostenible. Projecte Recycl'up
 2012 Premi Creavienne (França). Projecte Cartonkit.com, disseny i fabricació semiindustrial de mobiliari de cartró per a esdeveniments.

Penjador ecològic

MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

Cartonkit

www.tintadisseny.com info@tintadisseny.com

LAURA PAL I ORDEIG

C. Llorenç Tomàs i Costa, 42 baixos
25700 La Seu d'Urgell
605 886 472

Laura Pal i Ordeig, dissenyadora gràfica amb dotze anys d'experiència, posa la seva professionalitat a l'abast de tothom, oferint serveis personalitzats, adaptats a les necessitats i pressupost de cada client, sense deixar de banda la qualitat i el bon gust.

Assessora els seus clients insistint sempre en la importància de la imatge, que és la principal eina comercial que té una empresa per projectar la seva identitat i transmetre el que és i el que ofereix. Una imatge cuidada dóna professionalitat i inspira confiança.

A banda dels productes més comuns com logotips, fulletons, targetes..., treballa el grafisme com a eina decorativa per a comerços o altres tipus d'establiments, tant per a espais interiors com per a aparadors o vidres.

El disseny el combina amb la il·lustració per a contes infantils o en altres suports, com per exemple, la col·lecció de pòsters i vinils decoratius que posa a la venda al web www.tacaloca.com

GUILLEM RIBA I PUBLIER

Dissenyador de producte
5 anys d'experiència

Formació

Maig de 2008: Màster en Disseny de producte 2
CREAPOLE, Paris juny 2003: BA Literatura, privat
Lycée Claudel, opció Arts Aplicades, Paris

Experiència Professional

Des de juny de 2008: Mandalay producte de luxe
del dissenyador, COSFIBEL PREMIUM
Embalatges (especialitat), l'equipatge en el camp
dels accessoris de luxe
Gestió de col·leccions
La creació de recintes innovadores en col·laboració
amb el DA, 2 col·leccions per any presenten i
paquet de regal i Luxepack Mònaco.
Envasat i regals per a les marques de luxe -Creació.
-decisió Briefs per al client
-response Creatiu en referència a la marca, el pres-
supost i les tendències actuals
-Apport A la viabilitat tècnica,
Seguiment Projecte general.
-Proficiency Univers diferent: Vins i licors: Johnnie
Walker, Glenmorangie, Chivas, Jack Daniels, Hen-
nessy, Mumm, Moët Chandon, Absolut Vodka, Bai-
leys, Rémy Martin, ...
Cosmètica: A càrrec del grup Interparfum (Burberry,
Lanvin, Paul Smith, Jimmy Choo, Van Cleef and
Arpels) - L'Oreal Group: Lancome, Giorgio Armani,
Diesel, Helena Rubinstein, Viktor & Rolf, Yves Saint
Laurent bellesa ...

Delicatessen: Fauchon, Ladurée, Dalloyau Patrick
Roger ...
Setembre de 2007: vuit mesos de passàntia a Mandalay
Luxe, COSFIBEL PREMIUM
Embalatge, Accessoris, Servei de guarda

Setembre de 2006: quatre mesos de passàntia a
Mandalay Luxe, COSFIBEL PREMIUM
Embalatge, Accessoris, Servei de guarda

ANNA SOLANS I POMARES

Dins el negoci del disseny gràfic i de la comunicació creativa, sempre hi ha al darrere una idea que serà plasmada gràficament amb ordinador. Pot acabar sent un logotip/marca, un cartell, invitacions de boda, un llibre o una revista, campanyes o qualsevol producte gràfic que vulgui captar l'interès d'un client.

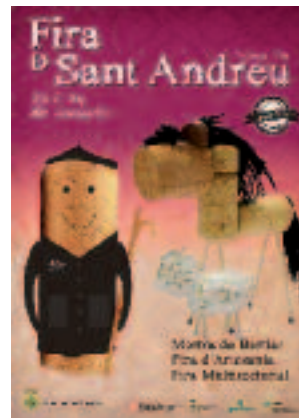
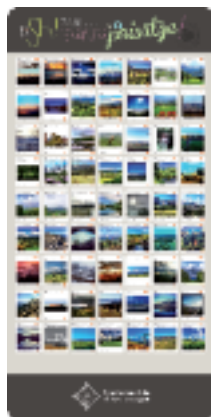
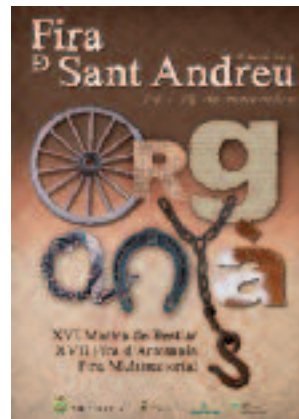
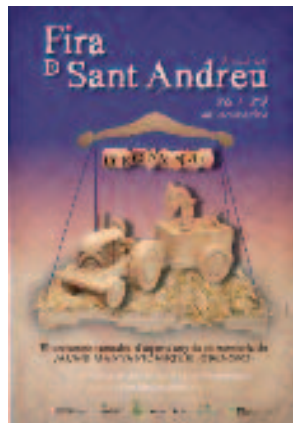
Si resumeixo la meua feina, seria pensar + fer esbossos + dissenyar + produir; fins que la idea inicial del client passa a ser un producte final que arriba a les mans del client.

dissenyadora i maquetadora
 Empresa: Creativa comunicació gràfica
 La Seu d'Urgell
 Mòb. 655 66 00 33
 Facebook: creativa disseny

MONOGRÀFIC DISSENY A ANDORRA, ALT URGELL I Cerdanya

xelltorra@yahoo.es

MERITXELL TORRA

Avui més que en cap altre moment de la història, visquem bombardejats d'imatges i anuncis a totes hores del dia.

Sento que el gran repte del dissenyador del segle de la societat de la informació passa per saber desintoxicar-se per retrobar la buidor creativa necessària que et permet crear i dibuixar un projecte únic.

- Cartell promocional saló de bellesa Baena
 - Cartell presentat al concurs de la Universitat d'Estiu de la Seu d'Urgell
 - Diferents logotips d'empreses
- Meritxell Torra
Tel. 676 613 133

JOAN XANDRI I FÀBREGA

Joan Xandri crea el despatx de disseny gràfic A-Tracció A l'any 1989. Una llarga trajectòria de 25 anys en què han primat la creativitat, la qualitat i la solvència.
"Vull celebrar aquest aniversari amb la Teresa Mendoza i el Joan Gispert, que quasi des del principi han compartit aquest projecte amb mi."

La Venècia andorrana

Per Antoni Pol i Solé

Deixar una traça positiva del nostre pas pel món, tot i ser relatiu, és important. No per nosaltres, sinó per als que vénen darrere nostre. Disposar de referents ajuda a viure millor, o esperona a superar-los o a crear-ne de nous.

Venècia, com Andorra, s'ha hagut d'espavilar sola, i de les seves limitacions i punts febles, fer-ne virtuts.

La història ha fet de Venècia, a més d'altres coses, una cruïlla cultural.

La celebració de la 55a Biennale del 2013, o Exposició Internacional d'Art de Venècia, ens indica que es va iniciar fa molts anys, concretament el 1895.

La Xina s'hi va incorporar fa vint anys, Andorra en fa dos i ara s'hi han integrat deu estats nous (Angola, Paraguai o el Vaticà, entre ells), d'entre els 88 estats assistents en 77 pavellons i 49 esdeveniments expositius per tota la ciutat a més de l'ocupació dels del Giardini i l'Arsenale.

Més de 274 artistes participen en els pavellons dels estats, més de 175 artistes participen en els esdeveniments col·laterals i més de 166 artistes participen en la mostra, en un total de més de 610 artistes participants, vius i morts, i així s'ofereix una obra ben completa i representativa de l'actualitat artística al món i les seves connexions amb artistes del passat i altres artistes actuals.

Una mostra que es vol alhora recerca, en paraules dels seus organitzadors.

La segona participació andorrana a la Biennal de Venècia, després de fer-ho per primera vegada el 2011, amb els artistes Francisco Sánchez i Elena Guàrdia, ha continuat obrint el camí iniciat d'incorporar originalitat, plasticitat i sentit global a la instal·lació proposada, dins d'un esforç per cercar la coherència, tot i la combinació de diversos artistes amb trajectòries i expressions diferents. Després del primer any, d'exposar en solitari en un edifici propi, ens hem de felicitar d'haver pogut mostrar-nos, freqüentment, amb d'altres propostes, dins del marc general de la Biennal, encara que hagi estat en l'Arsenale nord. L'evolució és notable i l'esforç ha valgut la pena.

Javier Balmaseda Fixats en la contemporaneïtat

obra de Javier Balmaseda (1974, Andorra)

Es tracta d'una instal·lació composta de deu cavalls, més precisament de deu cavalls, però amb els elements sensorials substituïts per andorranos i catalans de context. És una obra que, a part del seu propòsit, mostra el caràcter més fàcil de l'obra d'art, considerant alhora el sistema establert amb una paradoxa i una ironia que queixen els mètodes més establerts i convencionals. Andorra i, tot depenent del desenvolupament i cultura.

I Samantha Bosque, amb la seva memòria oblidada, passa de la fotografia a la pintura i d'aquesta a l'escultura recreant l'espai temps fenomenalment. El temps que va fugir.

En aquesta conceptualització que sembla obligada, en l'art actual, us explico no les emocions o sentiments però sí les reaccions conceptuals gairebé instantànies que, en síntesi, m'han provocat les instal·lacions d'alguns pavellons.

El pavelló general del Giardini, minúcies i fantasies. Els Estats Units d'Amèrica, la fragilitat del sintètic. Espanya, a la recerca de la bombolla immobiliària deconstruïda. Israel, l'exaltació de la immersió en un forat. Finlàndia, la deconstrucció natural. Hongria, la por de la fragmentació. Els països nòrdics, la natura amb respiració assistida. El Japó, la precarietat de la modernitat.

La instal·lació s'ha presentat equilibrada, volumètricament proporcional i entenedora, amb simplicitat i a escala humana, sense monumentalitats banals, artificioses, cridaneres ni museístiques, sinó amb tota la força natural que dóna, pot donar i ha de donar l'escala humana just en la línia d'accés entre pavellons i per on es produeix el pas de les persones visitants o espectadors, als quals cal saber emocionar, provocar o captivar, i no només amb el missatge que transmet el títol del que es presenta, ni els discursos o escrits amb què s'acompanya, sinó, i sobretot, per l'impacte, emoció o sensació que ens n'emportem, encara que no sigui entès però sí sentit.

Què és el que s'espera de l'art? No només un paisatge...

I el Tempus fugit o la instal·lació andorrana a Venècia aconsegueix amb escreix motivar l'espectador a partir de les formes i volums, llums i colors que es presenten, més enllà dels conceptes.

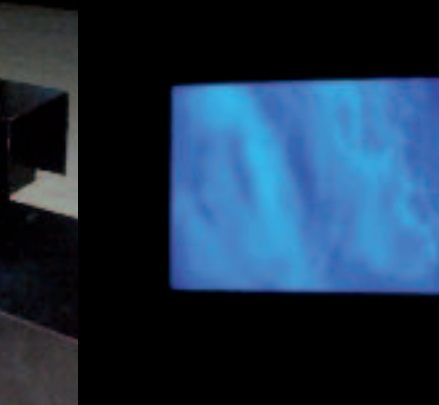
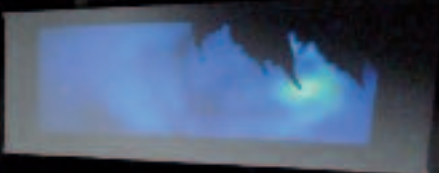
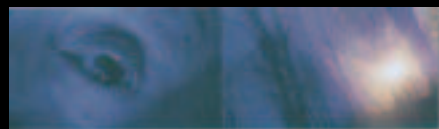
Perquè és cert. Estem immersos i envoltats per molt art conceptual. Però la conceptualització i el discurs que l'expliquen no són suficients per constituir-ne la seva qualitat. I bé que és així. Són moltes les propostes que niuen grans conceptes o idees, que per si soles provoquen reacció, però la seva materialització és inòcua i inexistent. S'exposen molts reportatges fotogràfics, molts documentals i moltes pintures i escultures que no generen cap interès ni estímulo per elles mateixes. Heus aquí també la grandesa de l'art, o saber escollir. I entre tanta proposta, saber mirar, tocar, escoltar, captar i gaudir allò aprofitable, per estimulants.

I estimulants ho són Javier Balmaseda, amb els seus cavalls mutilats que ens miren i ens veuen fixats en la nostra contemporaneïtat i en la seva fixació ens interpel·len per la nostra, en una composició natural i única i brillant. El temps que ha fugit.

I Fiona Morrison amb els seus dos itineraris en vídeo, comparant natura i humanitat, mostrant dues trajectòries on el temps i la forma són utilitzats escenogràficament i tractats de manera inversa, construint una narració pròpia en la qual el narrador és alhora narrat en una narració plàsticament excel·lent. El temps que està fugint.

França dins Alemanya, la barreja com a meta. Corea, on el jo es perd en els no-jo o els diversos jo. Canadà, la solitud imaginària. La Gran Bretanya, màgia potàgia. Alemanya dins França, de potes enlaire. Txèquia i Eslovàquia, la humanitat com a col·leccionisme. Uruguai, deconstrucció d'objectes. Rússia, l'adoració del diner quan cau del cel. Veneçuela, el soroll de l'art urbà. Suïssa, d'on no n'hi ha no en pot rajar. Dinamarca, entre quelcom. Brasil, ni dins ni fora. Venècia, filant l'home. Egipte, tancats en ells mateixos. Sèrbia, suggestions. Àustria, imitació de què? Polònia, tot s'acaba com el so o no. Romania, res més natural. El Vaticà, el principi recurrent. L'Argentina, la metàfora decadent. Els Emirats Àrabs, navegant. Catalunya, espectadors de l'art. Andorra, naturalitat.

Fiona Morrison
Dues passejades ...
(Fiona Morrison (Escritora, Andorra, 1970))

Fiona Morrison utilitza, per a la seva pertinença a Venècia, aquest mitjà tan específic com és el vídeo. Tot i que està limitat en el temps, també ofereix, efectivament, la característica de ser contemporani.

Apart de les seves no és un simple documental, com en alguns vídeos, els vídeos parcouruts són perfectes per al propòsit al qual són convocats: permeten experimentar una reflexió sobre el temps que passa i els seus efectes sobre la natura i el cos humà.

Samantha Bosque
Memòria oblidada...
(Samantha Bosque (Escritora, Espanya, 1970))

Samantha Bosque és una dona jove que viu, passant la seva vida i l'interior de aquells petits espais pensats per a subvertir els dispositius digitals i els dispositius de l'era digital i digital, però i vivint amb els seus nous i inesperats per a la nostra època.

L'artista es mou amb facilitat en aquesta realitat i ens mostra la seva forma de pensar i la seva manera de veure el món, però també el seu paper a un món on els dispositius digitals i els dispositius digitals, demana la pertinència de la persona que mira.

ART

Com diu el comissari de la instal·lació andorrana, Henry Périer, "En els cims nevats del Principat d'Andorra, es pot sentir la proximitat al cel i a l'infinit en una especial eufòria subliminal –i retornar de cop dins dels carrers vistosament plens de negocis i botigues–. En aquest ambient de muntanya, increïblement bell, l'ecologia és percebuda com a una condició normal."

Potser ha de ser aquesta l'aportació o la característica a la Venècia andorrana.

Venècia, plana i lacustre i només amb el color verd clar d'algun llosat de coure o verd fosc d'algun tendal comercial, necessita tots els colors del verd que pot aportar Andorra.

Fins al 24 de novembre es podia visitar la Biennale en el seu emplaçament original. Els catàlegs no mostren ni reproduïxen les instal·lacions exposades sinó les peces descontextualitzades.

La Venècia andorrana és ja una realitat gràcies a la participació tossuda però intel·ligent, senzilla però digna, no monumental però a escala humana, la nostra, i gràcies al ministeri de Cultura i la seva bona gent i altres, entre ells, el Francesc Rodríguez, l'Ermengol Puig, la Ruth Casabella, el Pedro de Sancristóval, l'Henry Périer, etc., i tots els artistes del país que hi han participat d'una manera o altra. Els cal felicitar i animar-los a continuar.

Venècia és sinònim d'art i cultura a escala mundial. Ser-hi és anar fent camí i poder anar incorporant, a més d'una part d'Andorra dins de Venècia, una part de Venècia dins d'Andorra i poder parlar algun dia de l'Andorra veneciana.

Lliurament de premis 2013
setzè concurs de poesia

Miquel Martí i Pol

Organitza: Biblioteca Pública del Govern
Fotografies: Servei fotogràfic del Govern (SFG)
22 d'abril del 2103

Pilar Cirera, mare de Ramon Esquerré; el ministre de Cultura, Albert Esteve, i Eva Arasa en el lliurament de premis

Dídac Rocher i el seu grup en el decurs de l'espectacle poètic "El minotaure i Teseu" d'homenatge a Salvador Espriu, al teatre de les Fontetes, a la Massana

Acta

En el setzè concurs de poesia Miquel Martí i Pol, instituit amb motiu del Dia mundial del llibre per la Biblioteca Pública, adscrita al departament de Promoció Cultural i Política Lingüística del Govern d'Andorra, els membres del jurat, compost en aquesta ocasió per les senyores Carli Bastida, Ester Fenoll i Maica Manresa, després d'haver-nos reunit el dia 18 d'abril d'enguany i d'haver fet la lectura crítica de les 6 obres presentades a la categoria Poema i de les 5 obres presentades a la categoria Recull, hem acordat aquest veredict.

En general el jurat voldria remarcar que els treballs presentats no manquen de qualitat encara que recomanem cuidar molt més la presentació pel que fa a la correcció lingüística.

Per a la categoria Poema, el jurat estableix la conveniència de deixar el premi desert. Volem encoratjar, però, els concursants a continuar revisant les seves obres per millorar-les.

En la categoria Poema, el jurat ha atorgat un accèssit, consistent en un lot de llibres, al poema núm. 6, que amb un llenguatge proper destaca pel seu ritme i musicalitat. Aquest poema, titulat *Esbós*, és obra d'Eva Arasa i Altimira, d'Escaldes-Engordany.

Per a la categoria Recull, el jurat estableix la conveniència de deixar el premi desert. Animem els concursants més joves a cultivar la lectura de poesia per enriquir el seu llenguatge i a continuar treballant. En la categoria Recull, el jurat ha atorgat

un accèssit, consistent en un lot de llibres, al recull número 4, titulat *Un altre món és possible*. Se n'ha valorat la cohesió temàtica així com la originalitat d'algunes imatges, amb un to contemporani. Aquest recull s'ha presentat amb el pseudònim Atlàntida, i l'autor és Ramon Esquerré i Cirera.

Andorra la Vella, 22 d'abril del 2013

Accèssit categoria Poema

Esbós

*No em prenguis la memòria:
les hores amb gust de sal
i els racons ara llunyans
on s'escriu la meva història.*

*Tot just tombar el carrer,
m'espio a mi mateixa
a través d'una finestra
per recordar qui vaig ser.*

*Embolico tots els dies
amb paper de cel·lofana:
els deso i els veig encara.*

*Sóc feta dels esborranys,
els desencerts i les tries.*

Sóc l'esbós inacabat.

Eva Arasa i Altimira

Accèssit categoria Recull

Un altre món és possible

Cendres

*M'entristeix profundament deixar-te un
món de cendra.
Prefereixo que no sàpigues que nosaltres
ho hem cremat tot.
Hem cremat la fe, la rebel·lia, els arbres.
Ja no en queda res.
Però m'estimo més enganyar-te;
deixar-te creure que tot sempre ha estat
així,
fred, inhòspit,
abans que rebre l'odi dels teus ulls.
L'egoisme, sempre l'egoisme.*

Vent

*Ahir empenyia el cotxet,
carrer amunt.
Bufava un fort vent
que em bufetejava la cara.
Jo maleïa, flastomava,
i pensava en què la vida
era ben bé això:
un camí costerut i ple de bufes.
Llavors, tu vas alçar les mans,
per sentir la carícia del vent
als teus palmells, entre els dits.
Vas començar a riure,
i em vas mirar.
Jo, em vaig quedar sense paraules.*

Petjades

Darrera d'una pantalla immòbil
de fons blau oceà,
on naufrag a la deriva navego
durant vuit hores cada dia,
tinc, enganxades a la paret,
la marca de les petjades
dels teus petits peus.

També són blaves,
i immòbils,
com la pantalla.

Però elles m'indiquen el rumb
per caminar amb pas ferm i decidit,
per sobre d'aquest mar de dubtes,
fins a la terra promesa.

Titelles

Cada dia m'invento móns.
Reis, mags, fades i llops.

I durant uns minuts
sóc l'amo dels titelles
i de la llúissor dels teus ulls.

Fins que la impaciència
i la curiositat t'aixequen,
i vens, tafanera, a espiar

què hi ha darrere d'aquest fals decorat.

I en veure que jo sóc
l'ànima i la veu d'aquests titelles,
esclates a riure.

Per desgràcia, et faràs gran.

Descobriràs que
reis, mags, fades i llops,
no són de debò.

Però jo em sentiré satisfet
si els meus contes

t'han conservat prou nena,
per a què quan descobreixis
que darrera d'aquest fals decorat
s'hi amaga el món real,
també esclatis a riure.

Bona nit

Bona nit,
que el gegant del Pi
balli amb en Jan Petit
sota la pluja o sota el sol;
i que el cargol s'enfili
dalt del cotxe amb la nina,
i repicant cascavells,
arribin al cim de la muntanya
sota un esplèndid sol solet.

I si al matí, en despertar-te,
t'aferres al meu dit,
i m'expliques
que al pomer ja no li cauen les pomes,
ans li'n brollen

com gotes de rosada
en un matí d'hivern;
que la gallina li ha tornat
el petó robat al gall
i en aquell mateix balcó,
s'han promès amor etern;

que la lluna la pruna
ja no es vesteix amb dol,
sinó amb la llarga cua
d'un estel fugaç;

i que el nen d'en Puff
mai no es féu gran
i viatjaren plegats
durant tota l'eternitat;

llavors creuré,
ho creuré de debò,
que un altre món és possible.

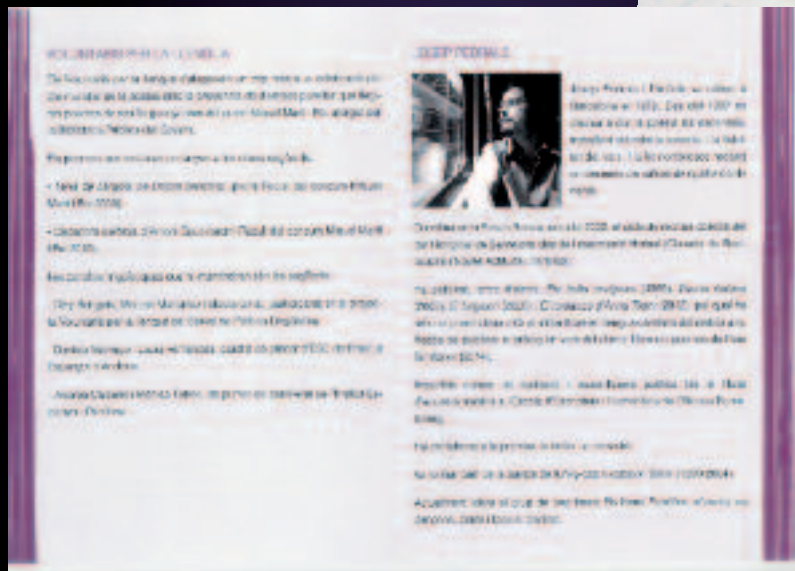
Atlàntida

Pseudònim de Ramon Esquerri i Cirera

Dia de la Poesia

21 de març del 2014, al Comú d'Encamp

Organitzen: Comú d'Encamp
i Ministeri de Cultura
Fotos: Comú d'Encamp

Poema aparegut al llibre del XII Festival de Poesia de la Mediterrània

Sense títol

Un dia em va comentar
algú que em volia bé,
que per a parlar més clar
no calia tant merder,
que fent un discurs més pla,
poc farcit i més planer,
ja no parlaria en va
i seria més amè.

No amb A,
amb E!

Parelles lingüístiques

Dia Mundial de la Poesia

Dia de la Poesia

21 de març del 2014,
al Comú d'Encamp

Organitzen: Comú d'Encamp
i Ministeri de Cultura
Fotos: Comú d'Encamp

Parelles lingüístiques amb el cònsol major d'Encamp, Jordi Mas; el poeta Josep Pedrals; el ministre de Cultura, Albert Esteve i Alfons Codina

Poema de los quesos

Nico Roig i Josep Pedrals

Tengo tantos agujeros que ya no sé, no sé qué soy, queso y queso y queso y queso... Y tú, tú eres mi quesadilla! La primera vez que te brie, me dije: "un día quesos me fundiré en tu boca". Cuando te co-ocí eras una tierna mozzarella, llena de García. Me sacabas de mis cabrales, eras tan cremosa, se me caía la bávara por tí. En ese momento appenzeller: quizá le gusto... así que, ¿tú te caserío conmigo? Por queso es lo que yo quesaría, requesón! Sabes queso y de buena pasta. Lo queso fresco es lo que mascarpone mis entrañas: aquella cosa torta del casarse...

Pero es cierto que, bueno, lo nuestro no acabó de cuajar. Yo le dí todo mi amor. Sí, te lo dí por... quería. Y tú decías queso era una bola. Entonces intentamos desgratinarlo, contando algunos cheese-tes y a ca vaca que se ríe por el suelo. Qué tronchón! Pero bueno, como yo soy quesero y a ti te va la feta, te fuiste sin más in-formaggio-ne que aquello que dejaste es quiri-quirito: "hemos tocado fondue. Me huele a queso se a cabra". Qué agonía más gouda! Qué fermento! A esta no se la tiramisú padre. Semi seco el alma... Hasta mis ojos se se camenber te! Pero lo peor estaba todavía por cheddar.

Me dirás queso y un rayado, quizá un poco burro, pero es que todo, todo me ricota a tí: los paseos en gorgonzola por los canales de Venecia, los quesitos en la oreja, los mimolettes, cuando me pre untabas si eso era amor y yo te curaba queso era el emmental. Pero por más que lo intente, no comprendo las raclettes de este juego gástrico en que nos metimos.

No quiero seguir. De todas formaggeria una estupidez. Así que, cortamos parmesano. Passendale de la historia, ya no queso verme más, por roquefort... Y entonces, pues, perdí el corazón, pues la falta de amor mel i mató. Y entonces quizás fuí un poco gruyere con lo de "bechamel culo, nena!". Cogió un cabrero de taquitos pero. Y al final fue ella la que manchego a tomar por seco.

No sé cómo pude havarti amado. Por tu culpa este servidor provolonne gro de la vida.

Del llibre "El romanço d'Anna Tirant" (2012)

De les muses a la poesia

Toques les tosques
taques les tasques
Uns trets a les fosques
i uns críts "A les barques!"
Hi ha nits, ales, mosques,
els fats de les parques,
els fets de les rosques,
tots fits a les forques,
tu fots, te la casques,
i píques i et rasques
i fas trencaclosques
els mots els embosques...
i santes pasqües!

"Esticomitia vulgaris", 10 dècimes adòniques

IX
-Sumem esforços?
-Massa dispersos!
-En temps adversos...
-Falten reforços.
-Tenim rebostos.
-Escorrialles!
-Tot són vitalles!
-I així ho apanyes?
-Bou per les banyes!
No més baralles.

Setè capítol

(..) - He somiat que em passejava en pilotes per la plaça, que orinava al peu d'un arbre que li diuen Psicomorf i que oblidava pudors i vergonyes i amb la fava feia la decència esclava i l'escàndol escabrós. He vist com vicis procaços, ardits, estigmatitzaven serietats impermeables Només per tocà'ls-hi els nassos!

Satisfet d'impudícia,
sóc un descarat obscè!

- Què?

- Que ens cal la igualtat social i un retorn a la natura, que l'amor als altres dura si és exigent, no banal, que el rubor és l'armadura d'una vergonya ancestral que no té lloc ni cabuda en la franquesa lleial, que tota la cosa pública pot ser de llei personal, que el qui realment educa no imposa un cos doctrinal, que el món esdevé corrupte, no des de baix, des de dalt, que hauríem de posar en dubte tot el paller, fins el pal, que al desassossec abrupte és un perviu l'ideal.

Llavors va tornar a lladrar, va deixar la posa altiva i amb la ceguesa tan viva que mirava el més enllà, girà cua i va marxar.

Concert d'hivern al centre sociosanitari El Cedre coincidint amb el 258è aniversari del naixement de Mozart (1756-1791)

Text i fotos **Teresa Ventura**, vicepresidenta
dels Amics de Mozart del Principat d'Andorra

Coincidint amb el 258è aniversari del naixement de Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791), els Petits Cantaires Laureadians, la coral Llar de Lòria i la coral SAAS Qui Canta? van presentar el seu concert d'hivern al centre sociosanitari El Cedre el 27 de gener. Per part dels Amics de Mozart, hi va participar un solista, estudiant de cant i piano, acompanyat de la professora Sandra Couot.

D'altra banda, la pianista Silvia Pastoret va acompanyar les diferents interpretacions de cant coral. Tots els cantaires van ser dirigits harmoniosament pel mestre Òscar Sánchez, que va saber coordinar amb excel·lència les diverses veus i tonalitats que les diferents cançons requerien.

Diversitat de peces, que anava des de *L'home dels nassos* (composta per Rah-mon Roma), que van oferir els cantors més joves, fins a la tradicional catalana *La filadora*, que van cantar amb gran entusiasme els components de la coral Llar de Lòria, que també van interpretar el conegut gòspel *Oh Happy Day*, compost per Edwin R. Hawkins.

De la seva banda, el solista Christian Ballester, amb la seva veu de tenor, va cantar *Damunt de tu només les flors*. La cançó és el primer sonet dels tres que integren el poema *El combat del somni*, escrit l'any 1937 per Josep Janés i Olivé (1913-1959) per al qual, més tard, Frederic Mompou (1893-1987) va compondre la partitura musical.

A continuació la coral SAAS Qui Canta? va oferir una nadala russa titulada *Arbre de Nadal* i *We wish you a Merry Christmas*, una peça popular americana.

Després, els Petits Cantaires Laureadians, conjuntament amb la coral SAAS Qui Canta? van interpretar *Quan torna Nadal*, una peça tradicional catalana que va agradar molt a tothom.

Finalment tots els intèrprets van compartir el cant comú i van cantar plegats el *Cànon de la pau*, compost pel músic Francis Terral.

Una vetllada ja tradicional que els residents del centre sociosanitari poden gaudir en diferents celebracions de l'any, en la qual els acompanyen familiars i amics, en un bon ambient i bona harmonia.

Petits Cantaires Laureadians, dirigits per Òscar Sánchez i Cazorla

Les tres corals cantant plegades

D'altra banda, s'ha de destacar l'aportació social de la coral SAAS Qui Canta?, que reuneix en un sol grup personal dels SAAS i usuaris del Servei de Salut Mental, així com altres persones i/o familiars. L'entitat, que va néixer aproximadament fa uns deu anys, està preparant noves opcions d'intercanvi coral amb altres entitats homònimes.

Aquest any, el fet de coincidir dia per dia amb el 258è aniversari del naixement del gran compositor Wolfgang Amadeus Mozart, nascut el 27 de gener de l'any 1756, s'hi va afegir un plus en la celebració, que els Amics de Mozart del Principat d'Andorra esperem poder compartir de nou, en properes edicions.

Coral SAAS Qui Canta?, dirigida per Òscar Sánchez i Cazorla

Coral Llar de Lòria, dirigida per Òscar Sánchez i Cazorla

VII Setmana cultural de l'Institut de Música del Comú d'Andorra la Vella

Text i fotos **Teresa Ventura**, vicepresidenta dels Amics de Mozart del Principal d'Andorra

Del 17 al 20 de febrer del 2014 va tenir lloc la setena edició de la Setmana cultural de l'Institut de Música del Comú d'Andorra la Vella, amb una diversitat d'activitats que anaven des dels tallers de piano i corda fins a la interpretació musical. També es va realitzar el concurs d'intèrprets de les diferents disciplines del centre.

Amb la participació directa de tots els professors de l'Institut, que van estructurar les diferents propostes al voltant de la música, la Setmana cultural del 2014 va aportar un component lúdic a part de l'acadèmic. Les activitats anaven destinades a fomentar la creativitat dels alumnes de cada nivell. Es va iniciar amb un espectacle musical, amb narrador i música en directe, amb el títol de *La Pantera Rosa*, dirigit al conjunt d'alumnes de grau elemental. Va ser una activitat oberta al públic, ja que alhora un dels objectius del centre era participar en la dinamització de la parròquia d'Andorra la Vella, on està ubicat l'Institut de Música.

A continuació hi va haver una proposta didàctico-musical dirigida als alumnes de Sensibilització Musical, que van treballar una improvisació amb instruments de percussió. A més a més, hi van participar com a convidats algunes personalitats de l'àmbit de la pedagogia musical, com la Sra. Montserrat Badal (directora de l'Escola de Música Virtèlia de Barcelona), que va impartir el curs del mètode Cos-Art. Aquesta disciplina pretén treballar la consciència corporal per equilibrar l'energia psicofísica de l'alumne, independentment de quin sigui l'instrument que toca.

En la segona jornada es va presentar la plataforma d'àudio digital creada recentment per l'Institut de Música, que amb el nom d'Enregistraments SounCloud pretén donar experiència als alumnes a l'hora de realitzar un enregistrament i la seva difusió com a intèrprets, alhora que apropa els alumnes a les noves tecnologies en l'entorn musical.

El baríton Germán Villar va fer una *masterclass* sobre *La importància del cant en la interpretació musical*. Aquest taller anava dirigit al conjunt d'alumnes de grau mitjà i estava dividit en dues parts; la primera era un introducció en què s'exposava com el cant influeix positivament en la interpretació musical de tots els instruments. La segona part corresponia a la pràctica, en què els alumnes van tocar algunes peces d'estudi des del punt de vista interpretatiu.

Va seguir el taller *Orquestra de l'Institut de Música*, a càrrec de Jordi Albelda i Toni Gibert, que van treballar dues obres: la *Simple Simfonia* de Benjamin Britten (1913-1976) i la *Simfonia núm. 29* de Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791).

Després, el professor Toni Gibert va fer una conferència amb el títol de *L'artista es rebel·la (la 10a Simfonia de Xostakovitx)*, un acte obert al públic i als alumnes de grau mitjà i adults, tots estudiants de l'Institut de Música.

La tercera jornada va començar amb *Petita orquestra musical*, una activitat dirigida als alumnes de primer i segon grau elemental i a través del conte *La petita orquestra*.

A continuació, un conte musical sobre el carnaval en el qual van participar els alumnes de 3r i 4t grau, que

Creant contes

Creant contes, professor Manuel Vallès

Taller de música de cambra

Taller "La caseta de l'arc"

Taller "La caseta de l'arc"

combinava el cant coral i el conjunt instrumental.

El punt més àlgid de la Setmana cultural va ser el Concurs d'interpretació musical, que aquest any va quedar distribuït en quatre categories. El jurat estava format pel Sr. Jordi Rossinyol (guitarrista i compositor), que el va presidir; la Sra. Teresa Areny (producció de l'ONCA), i el Sr. David Sanz, cap del servei d'Estudis Musicals del centre.

En la categoria A (de 8 a 10 anys), el primer premi va ser per a Xavier Palou (violí) i el segon de la mateixa categoria va ser per a Ausiàs Rodríguez (violoncel).

En la categoria B (d'11 a 14 anys) el primer premi el va obtenir Lara Tena (flauta) i el segon va ser per a Lluç Tarruell (saxo).

En la categoria C (a partir de 15 anys), el primer premi se'l va endur Óscar Viladrich (piano) i el segon va ser per a Perancha Domingo (flauta).

El premi extraordinari del concurs va ser per a Olga Palou, que va interpretar al violoncel el primer moviment *Allegro Appassionato* d'una de les sonates per a violoncel compostes per C. Saint Saëns (1835-1921). Finalment, en la categoria de música de cambra, el premi per al Grau Elemental es va declarar desert, mentre que en el grau mitjà el primer premi va ser per a Andreu Falcó (violí) i Jordi Albelda (violoncel), que van interpretar l'adagio i preludi de la *Sonatina* de J. Jatrik.

Ja en l'última jornada, en la primera part es va poder gaudir d'una activitat dirigida per la pianista Liliana Maffiotte molt vinculada a la música contemporània. Anteriorment, durant vint anys va ser catedràtica de música de cambra del Conservatori Superior de Música de Barcelona. L'especialista va desenvolupar el tema *Creant contes al piano*, un seminari dedicat a treballar les grafies utilitzades en la música contemporània per a piano d'una manera molt didàctica i atractiva per als alumnes. Tanmateix, va fer participar als alumnes de quatre en quatre i a vegades de dos en dos per interpretar els contes mitjançant una fórmula molt especial, en què s'empra fins i tot l'avantbraç per fer sonar el teclat al ritme que el conte requereix. Fins i tot les gotes de pluja s'escolten al piano, instrument que estudien els alumnes participants en l'activitat, als quals va sorprendre gratament. Els diferents moviments van des de l'*arpeggio* fins al *glissandi*, i hi intervenen fins i tot les mans tancades i les mans a mode de percussió. Això permet seguir la història narrada i interpretar-la de forma inusual però dinàmica. El mètode de Liliana Maffiotte presenta unes noves grafies en el pentagrama habitual, però utilitza altres grafies descriptives i molt lògiques, la qual cosa facilita la comprensió dels infants en els primers aprenentatges de contacte amb la música.

Després, i en una altra sala, es va fer un taller dirigit als alumnes de violí i viola que de forma lúdica pretén reforçar la tècnica de l'arc així com la col·locació perfecta dels dits per subjectar-lo. Un fet fonamental per a la bona execució d'aquests instruments de corda. El taller, que portava per nom *Caseta per l'arc*, el van desenvolupar la professora de viola Eva Santamargarita i Jordi Albelda, professor de violí.

El van seguir altres tallers, com el de guitarra moderna i *En clau de fa* (violoncel), així com una activitat de música de cambra dirigida als alumnes de grau mitjà.

Va tancar la Setmana cultural 2014 una representació teatralitzada i musical titulada *Entre Milà i Bayreuth: un encontre imaginari entre Richard Wagner (1813-1883) i Giuseppe Verdi (1813-1901)*, una escenificació amb música en directe a càrrec d'un grup de professors de l'Institut de Música amb la col·laboració de l'Aula de Teatre i Dansa del Comú d'Andorra la Vella. L'activitat va cloure la VII Setmana cultural i es va fer a la sala d'actes de la Llacuna, al mateix edifici de l'Institut de Música.

Canvi de secretariat 2014

El 20 de març del 2014 el secretariat d'Àgora Cultural 2014 va passar de l'Institut de Música del Comú d'Andorra la Vella a la Societat Andorrana de Ciències, en la reunió d'entitats al Centre Cultural La Llacuna.

Presentació de la revista Àgora núm. 22, 23, 24 a Sant Julià de Lòria

La revista Àgora Cultural triple 22, 23, 24 d'homenatge a mossèn Enric Marfany i Bons i mossèn Enric Marfany i Gosset; monogràfic de cant coral d'Andorra, Alt Urgell i Cerdanya, i els premis Àgora 2012, lliurats a Rosa Mari Sorribes, Joan Massa i Lluís Claret, es va presentar a l'auditori Rocafort del Centre Cultural i de Congressos Lauredià el dimarts 15 d'abril a les 20 h. L'acte es va acompanyar d'una intervenció musical de piano amb partitures de Mn. Enric Marfany i Gosset (El aprendiz de relojero) i Mn. Enric Marfany i Bons (Marxa del Consell). La revista s'ha editat amb el suport del ministeri de Cultura, del Comú d'Andorra la Vella i el Comú de Sant Julià de Lòria.

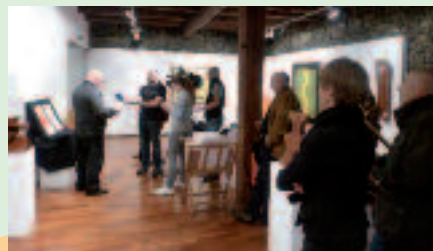

Carles Àlvarez i Marfany, conseller major del Comú de Sant Julià de Lòria; Albert Esteve, ministre de Cultura, i David Sanz, secretariat d'Àgora Cultural 2012-2013, durant la presentació

RETALLS

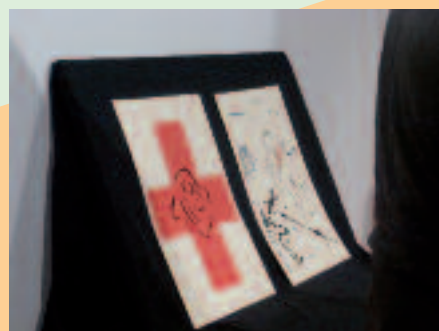
Presentació de la litografia de Sant Jordi 2014 a la Galeria Pilar Riberaygua

Per **Faust Campamà i Pelejà**

Segons la informació que he pogut trobar de Sant Jordi, una és que Jordi en Grec: vol dir pagès o llaurador.

Sant Jordi és venerat en la religió catòlica, ortodoxa, anglicana i la musulmana.

El dia 22 d'abril es va presentar a la Galeria Pilar Riberaygua la litografia Àgora Cultural 2014, commemorativa de Sant Jordi, original de l'artista Faust Campamà i Pelejà. Edició limitada de vint-i-cinc exemplars, signats i numerats de l'1/25 al 25/25, en dues versions, en paper 250g de Yearling fibra texturada torrat, en quatre tintes, de mides 31 x 44 cm, en taller.

I edició de dues-centes cinquanta impressions numerades, en paper Yearling blanc Xina de 250g. Carpeta en paper 250g Yearling blanc llum. Edició feta a Encamp, a la Impremta Principat, que es podia adquirir a la parada de la plaça del Poble el dia de Sant Jordi.

Sant Jordi va néixer a Capadòcia, fill d'un noble persa segons unes fonts o d'un oficial romà segons unes altres, en el que sí coincideixen les fonts és en la mare de nom Policronia, originària de la ciutat de Lidda Palestina. Sant Jordi va morir el 23 d'abril de l'any 303 i va ser enterrat a la mateixa Lidda, actual Lot, a Israel.

Entre les coses que s'expliquen de la seva vida: és que va ser Tribú a l'exèrcit romà i que en negar-se per la seva condició de cristià a adorar els ídols dels romans, l'emperador Dioclecià el va fer torturar durant set anys, ressuscitant 3 vegades. Segons la tradició diu: va matar el drac que assetjava la ciutat Líbia de Silene, per salvar la princesa Cleodolinda. Convertits els seus fets en àmbit de llegenda, no se sap amb certesa, si va ser ell que va acabar amb el darrer dels dinosaures.

Semiològicament del drac: és la imatge de les forces infernals, del món subterrani, és a dir el MAL.

La seva missió consisteix en la destrucció dels homes amb el seu poder tenebrós i maligne. Per això el drac que represento en la imatge, viu en un paisatge desolat, arrasat per la guerra, un drac que protegeix un kalashnikov, l'arma que ha matat més persones en tota la història de la humanitat, més que les bombes atòmiques.

No se sap exactament quants milions de Kalashnikov corren pel món, però cada any, fabriquen uns 16.000 milions de bales per a ells, que corren pel planeta, tenint en compte que som uns 7.300 milions de persones "toquem a dues per cap, cada any". Una altra dada curiosa: el preu d'un Kalashnikov. Segons el país on es compri es pot trobar a partir de 30 €, "més barat que la majoria de les vacunes".

Tant de bo arribés un altre Sant Jordi, per acabar amb aquesta situació absurda.

Diada de Sant Jordi

Teresa Ventura, Maria Domingo, l'artista Faust Campamà, Ignasi Ribas, Inés Sánchez i Àngels Mach a la parada d'Àgora Cultural

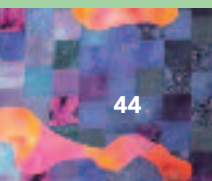
Faust Campamà, Àngels Mach i Àlvar de Araujo

Faust Campamà signant una reproducció de la litografia a la parada

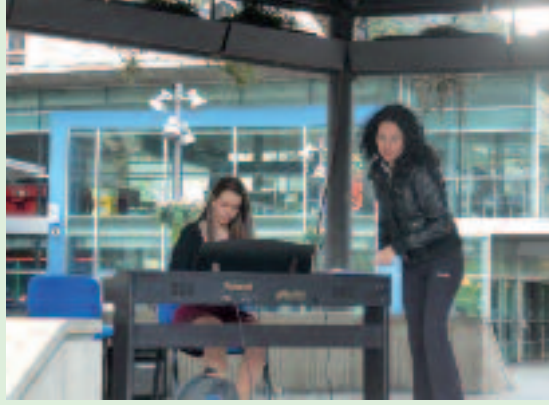
El cap de Govern, Antoni Martí, atenent els mitjans de comunicació amb la litografia d'Àgora Cultural davant la parada

Concert de Sant Jordi de l'Institut de Música

RETAILLS

Laura Arnabat, piano, amb la vigilància de la professora Míriam Manubens

Toni Fernández i Núria Romero, piano a quatre mans

Laia Masó, piano

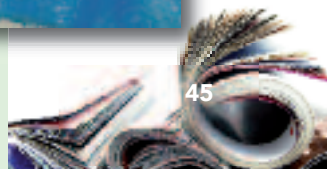
Perancha Domingo, flauta, i Toni Gibert, piano

Publicacions de les entitats

PAPIRUS

Setembre

XXXI Universitat d'Estiu (Govern)
Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
Concert de Meritxell de la Jonca, a l'Auditori Nacional d'Andorra, a Ordino, dia 14, 12 h (IMCAV)
Concert de l'Orfeó Andorrà amb la coral Lira Ampostina, a l'església de Sant Esteve, dia 27 (OA)

Octubre

Presentació del llibre de les XVIII Jornades (SAC)
Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
Berenars literaris (CCC)
11es Trobades Culturals Pirinenques, a Esterri d'Àneu, dia 25 (SAC)
Sessions musicals a càrrec d'alumnes de l'Institut de Música, al Centre Cultural la Llacuna, dies 14 i 15 (IMCAV)

Presentació de la revista *Àgora Cultural* núm. 25 i 26 (Àgora Cultural)
Exposició de fotografies i lliurament dels premis del 1r Concurs fotogràfic de Sant Joan d'Andorra la Vella, 26 d'octubre, a la Fira d'Andorra la Vella (AFAV)

Novembre

Berenars literaris (CCC)
Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
8s Debats de recerca, dies 5 i 6 (SAC)
XXXVII Nit Literària Andorrana, dia 6 a Sant Julià de Lòria (CALL)
Convocatòria de bases 12è Premi Carles Sabater (CCC)
Sessions musicals a càrrec d'alumnes de l'Institut de Música, dies 10 i 11 (IMCAV)
Concert tradicional de Santa Cecília a l'Auditori Nacional. Jonca i Orquestra de l'Institut de Música, dia 16 (IMCAV)
XX Jornades de la SAC, dia 29 (SAC)

Desembre

XX Cartell de Premis Arts Andorra, dia 2 a Sant Julià de Lòria (CALL)
Actuació a la Fira de Santa Llúcia, alumnes de l'Institut de Música (IMCAV)
XVII Minimostra de cinema català (CCC)
Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
Bases concurs popular de pessebres (CCC)
Sessions musicals a càrrec d'alumnes de l'Institut de Música, dies 10 i 11 (IMCAV)
Concert de Nadal (OA)
ASMA Rock 2.0 (ASMA)
Jornades "Joves Pianistes d'Andorra", a l'Hotel Plaza, dia 14 (M)
Festival de Nadal "Art de Nadal" de les escoles artístiques del comú d'Andorra la Vella (Institut de Música, Escola d'Art i Aula de Teatre i Dansa), dia 18 (IMCAV)
Presentació de la revista *Àgora Cultural* núm. 27 (Àgora Cultural)

2015

Gener

Presentacions literàries, al llarg de l'any (CCC)
Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
Concerts, sessions musicals i conferències, al llarg de l'any (IMCAV)
Presentació del llibre de les XIX Jornades (SAC)
Inici del 31è Cicle de conferències de divulgació científica 2015, mensual (SAC)
Concert d'hivern pel 259è aniversari del naixement de Mozart (AM)

Febrer

Lliurament de premis del concurs de pessebres (CCC)
Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
Actuacions musicals al llarg de l'any (ASMA)

Març

Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
Sessions musicals a càrrec d'alumnes de l'Institut de Música, dies 3 i 4 (IMCAV)
Dia de la Cultura i lliurament de premis *Àgora Cultural* 2014 (Àgora Cultural)
VIII Setmana cultural de l'Institut de Música del Comú d'Andorra la Vella, dies 16 a 19 (IMCAV)

Abril

Presentació del *Recull de conferències 2012-2013* i *6s-7s Debats de recerca* (SAC)
Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
La Massana Còmic 19a edició (L'ARCA)
Concert dels grups de vent i saxos de l'Institut de Música d'Andorra la Vella amb la Big Band de l'Escola Municipal de Música de la Seu d'Urgell (IMCAV)
Concert de primavera (OA)

Centre Cultural La Llacuna
C/ Museu Còmic i Fotografia d'Andorra la Vella
www.cineclubdelesvallandorra.cat

**A LES 21.30 H
AL TEATRE COMUNAL
D'ANDORRA LA VELLA**

PROGRAMA

SETEMBRE - DESEMBRE 2014

Projeccions en V.O. subt.

 10 de setembre 10.000 Km Carlos Marques-Marcet Espanya, 2014	 17 de setembre Viva la libertà Roberto Andò Itàlia, 2013	 Sessió GOLFA C.C. La Llacuna de 20 h a 0h30	 1 d'octubre The act of killing Joshua Oppenheimer Din-GB i Noruega, 2012
 8 d'octubre Hir Spike Jonze EUA, 2013	 15 d'octubre Unes altres veus Iván Ruiz i Silvia Cortés Xarrié Espanya, 2012	 22 d'octubre Le passé Asghar Farhadi França-Iran, 2013	 5 de novembre Madre e hijo Calin Peter Netzer Romania, 2013
 12 de novembre Nebraska Alexander Payne EUA, 2013	 19 de novembre Pulp Fiction Quentin Tarantino EUA, 1994	 3 de desembre Les bones persones Jaume Benedito Espanya, 2014	 10 de desembre Violeta se fue a los cielos Andrés Wood Xile, Arg. i Brasil, 2011

Amb el suport de:

Lliurament de premis del concurs Martí i Pol de poesia (Govern)
 Celebració de la diada de Sant Jordi, dia 23 (Àgora Cultural)
 Interludi musical a la glorieta de la plaça del Poble, dia 23, per alumnes de l'Institut de Música (IMCAV)
 Sortides naturalistes al llarg de l'any (ADN)
 Sessions musicals a càrrec d'alumnes de l'Institut de Música, dies 20 i 22 (IMCAV)

Maig

Andorra Sax Fest (IMCAV)
 Concert Dia de la Diversitat Cultural (OA)
 Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)
 XXXV Jocs Florals Juvenils i XXXIII Jocs Florals Infantils (CALL)
 IX Trobada "Música les Mans". Jornades pedagògiques i concert per alumnes de diverses escoles musicals de Catalunya i l'Institut de Música. Hi participa un grup instrumental de l'Institut de Música (IMCAV)
 Concert de fi de curs i audicions sensibilització i tallers musicals, per alumnes de l'Institut de Música, a l'auditori del Centre de Congressos d'Andorra la Vella, dia 21 (IMCAV)
 XI Setmana de les matemàtiques (GAM)
 Trobada de fallaires dels Pirineus (AFAV)

Juny

Sessions musicals a càrrec d'alumnes de l'Institut de Música, dies 3 i 4 (IMCAV)
 Recerca de l'argolla de Fontargent a la vall d'Incles per a l'elecció del fallaire major (AFAV)
 Dia de la Música (ASMA)
 Flama del Canigó, dia 23 (CCC)
 Cremada de falles de Sant Joan, dia 23 (AFAV)
 Concert dels guanyadors del premi Carles Sabater (CCC)

Juliol

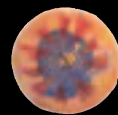
Curs de fauna salvatge (ADN)
 Presentació del llibre *27a Diada Andorrana a l'UCE de Prada de Conflent* (SAC)

Agost

Observació de fauna (ADN)
 XVI Cicle internacional d'orgue del Principat d'Andorra (FAOVA)
 28a Diada Andorrana a l'UCE de Prada de Conflent, a Prada (SAC)
 Concert dels guanyadors del premi Carles Sabater (CCC)

Setembre

XXXII Universitat d'Estiu (Govern)
 Sessió de cineclub, els dimecres (CCVA)

ÀGORA
 CULTURAL

LITOGRAFIES ÀGORA CULTURAL

2014 Faust Campamà i Pelejà
 2013 Judit Gaset i Flinch
 2012 Alfons Valdés i Puig
 2011 Mònica Armengol i Prats
 2010 Francesc Galobardes i Carbonell
 2009 Maurici Bellmunt i Carreté
 2008 Àlvar de Araujo
 2007 Daina Prat i Albareda
 2006 Núria Martínez i Ruiz
 2005 Natàlia Senmartí
 2004 Lluïsa Casas i Grimaldos
 2003 Carme Mas i Afonso
 2002 Jesús Ateca
 2001 Xavier Bobet i Jaumot
 2000 Jaume Puig i Duró
 1999 Sergi Mas i Balaguer

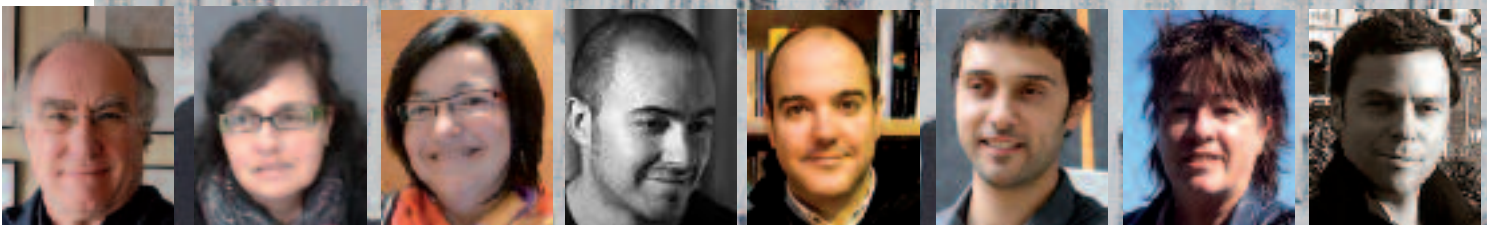
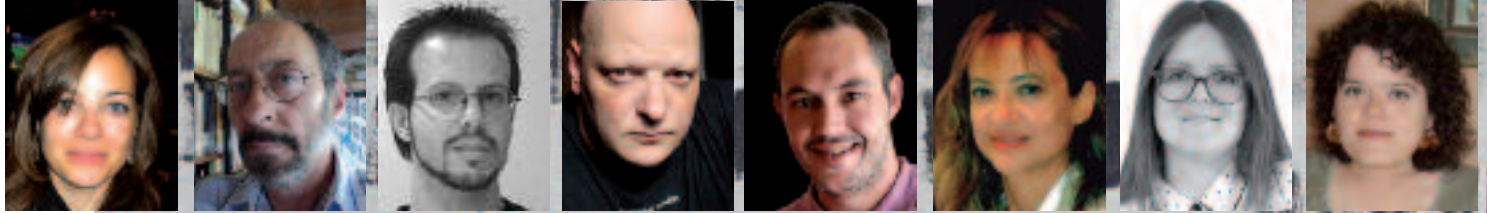
RELACIÓ D'HOMENATJATS PER ÀGORA CULTURAL

2001 Manel Pons i Torres i Eduard Molné i Armengol en representació dels que van fer possible el Centre Moral i Recreatiu d'Andorra la Vella (1905- 1992)
 2004 Montserrat Palau i Martí, escriptora (1916-2004)
 2005 Carme Mas i Afonso, pintora (1935-2004)
 2005 Miquel Porter i Moix, cineasta, activista i intel·lectual (1930-2004)
 2005 Esteve Albert i Corp, escriptor i activista cultural (1914-1995)
 2006 Rossend Marsol i Clua, (a) Sícoris, periodista i escriptor (1922-2006)
 2006 Bartomeu Rebés i Duran, editor, fotògraf i mecenes cultural (1910-1997)
 2006 Bonaventura Armengol i Julià, (a) mestre Orelleta, polític (1898-1991)
 2007 Lúdia Armengol i Vila, historiadora i pedagoga (1948-1991)
 2007 Manuel Mas i Ribó, advocat, polític i escriptor (1945-2001)
 2008 Josep Viladomat i Massanas, escultor (1899-1989)
 2009 Joan Roure i Jané, músic i compositor (1921-1990)
 2011 Josep Fontbernat i Verdguer, músic, polític i escriptor (1897-1977)
 2012 Manuel Anglada i Ferran, professor de català, estudiós i escriptor (1918-1998)
 2013- Enric Marfany i Bons (1871-1942) i Enric Marfany i Gosset (1878-1957), organistes i compositors

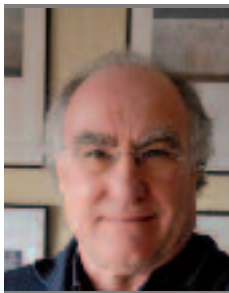
RELACIÓ DE PREMIS ÀGORA CULTURAL

Premis Àgora Cultural 2001
 Cebrià Baraut i Obiols
Premis Àgora Cultural 2002
 Sergi Mas i Balaguer / Maria Canalis i Minguell
Premis Àgora Cultural 2003
 Josep Alsina i Martí
Premis Àgora Cultural 2004
 Joan Rosanas i Moratona / Jaume Puig i Duró
Premis Àgora Cultural 2005
 Gerard Claret i Serra / Dolors Bellera i Piera
Premis Àgora Cultural 2006
 Fèlix Peig i Ballart / M. Rosa Fernández i Mont
Premis Àgora Cultural 2007
 Òscar Ribas i Reig / Germans Casal i Vall
Premis Àgora Cultural 2008
 Bonaventura Adellach i Baró / Paquita Mandicó i Riberaigua (Mme. Martí) / Ramon Rossell i Serra
Premis Àgora Cultural 2009
 Francesc Galobardes i Carbonell / Natàlia Solà i Salvà / Ensenyants membres de la Sagrada Família d'Urgell a Andorra
Premis Àgora Cultural 2010
 Daniel Areny i Rossell / Pere Canturri i Montanya
Premis Àgora Cultural 2011
 Elidà Amigó i Montanya / Ann Matschke / Antoni Morell i Mora
Premis Àgora Cultural 2012
 Rosa Mari Sorribes i Forcada / Joan Massa i Sarrado / Lluís Claret i Serra
Premis Àgora Cultural 2013
 Jaume Casadevall i Costa / Francesc Badia i Batalla / Antoni Albós i Gabarra, i a tots els participants al Pessebre vivent d'Engordany

MONOGRÀFIC DISSENY

RICARD LOBO I SASTRE

La meua fascinació pel disseny, i l'art en totes les seves expressions, em ve de molt jove. Eren assídues les visites a les sales d'exposicions de Barcelona i les consultes de llibres, revistes i premsa. Recordo que durant els estudis de primer de batxillerat ja expressava la voluntat de ser arquitecte. Mentre estudiava arquitectura a l'Escola de Barcelona, i després de treballar en diversos estudis d'arquitectura i enginyeria, se'm va presentar l'oportunitat d'iniciar un estudi d'interiorisme a la Seu d'Urgell. Anteriorment, havia iniciat alguna incursió en l'expressió plàstica mitjançant la tinta i l'oli, i en situacions molt concretes, en la poesia. Paral·lelament se'm va anar despertant el que amb els anys seria l'expressió plàstica que establiria una potent sinergia amb la meua professió d'arquitecte: la fotografia. Tornem al disseny. He seleccionat tres elements que, per la seva finalitat i ús, són ben diversos.

Una terrassa bar coberta. Disseny altament delicat, per la ubicació i impacte visual: en un carrer cèntric i estret amb circulació de vehicles, i al costat d'una vorera també estreta, és a dir molt pròxima a l'edifici de l'hotel al qual dóna servei. La forma rectangular inevitable es cobreix amb una coberta en forma de túnel amb la finalitat d'aconseguir una evolució que provoqués la sensació d'aïllament respecte de l'espai exterior, complementada per la implantació d'uns travessers laterals. Tot en estructura d'acer esmaltada blanca, excepte el tancament de la coberta, de plàstic translúcid amb cambra d'aire per tal de permetre al màxim l'accés de la llum natural.

Una taula de centre, en què l'objectiu era formar dos plans geomètricament diferents i a diferent alçada, de manera que el superior tingués dos costats predominants i l'inferior compensés els altres dos, sobresortint del superior. Així, pren forma de triangle el principal (superior) i de quadrat el complementari (inferior). Alhora, els elements de suport d'ambdós plans marquen les direccions de les respectives formes geomètriques. Per tal que la taula fos al més lleugera possible a l'efecte visual, els plans horitzontals són de vidre transparent, fet que a la vegada respecta la continuïtat del paviment. En contraposició, i reforçant la seva funció, els suports són de travertí. (Cal especificar que la proporció ideal és 1/3 més gran que el model de la fotografia.)

Un expositor de llapis, de suport neutre i auster (DM sense envernissar) i tancament net sense cap tipus de mecanisme (vidre transparent), en què la seqüència de la seva disposició produeix un efecte de repetició seqüencial en la forma i una diversitat aleatòria en el color. A la vegada, el suport dels elements exposats havia de ser inapreciable visualment.

HELENA MALGRAT I BUCHACA

Les persones no tenim realitats, tenim percepcions i la percepció no existeix si no tenim informació per interpretar-la...
Un filòsof contemporani proposa que en el futur el destí de la humanitat no es concep sense la interpretació i la plasmació en les obres...
Helena Malgrat Buchaca
T. 699 39 27 07

